

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

12/2022

Prosinec

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF
Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů**

Vydavatel:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Mgr. M. Lukeš,
Mgr. J. Machonský, Bc. H. Nováková,
S. Pelech, PhDr. L. Tvrda,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 30. 12. 2022

Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Mgr. M. Lukeš,
Bc. H. Nováková, PhDr. L. Tvrda,
S. Pelech, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám prosincové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

Narušení dodavatelských řetězců způsobené pandemií covid-19, následované brutální ruskou invazí na Ukrajinu v celé své nahotě odhalilo nezdravé vnější závislosti ekonomik Evropské unie, především tváří v tvář bezskrupulóznímu ruskému režimu, který se neštítí využívat pozastavení dodávek nerostných surovin do EU jakožto zbraň. Právě do letošního roku praktikovaný blahosklonný postoj Evropy v čele s Německem k Putinovskému Rusku ukazuje, že Evropská unie musí do budoucna hledat způsob, jak se vyhnout přílišné závislosti na nevyzpytatelném partnerovi. Spolu s krachem politických a ekonomických vazeb na ose EU-Rusko vzrůstá role Číny, jakožto klíčového partnera pro EU. Přehledový článek v rubrice podrobně k tématu pod názvem Vztahy Evropské unie s Čínou: partner nebo soupeř, přibližuje pozitiva, ale i rizika vztahů s Říší středu. Z těchto vztahů plynou potencionální problémy i pro Česko.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. Jiří Machonský

člen redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

ČNB publikovala **Zprávu o finanční stabilitě - podzim 2022**, viz: <https://www.cnb.cz/cs/financni-stabilita/publikace-o-financni-stabilite/Zprava-o-financni-stabilite-podzim-2022-00002/>

Monitoring tisku

Pravidelný speciální monitoring za období 29. 11. 2022 – 29. 12. 2022 se tentokrát věnuje tématu:

Ceny nemovitostí

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématu.....	4
Vztahy Evropské unie s Čínou: partner nebo soupeř?	4
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	7
Daně.....	7
Ekonomické vědy. Ekonomie	14
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	15
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	20
Informatika. Počítače	22
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	23
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	23
Podnik a podnikání	25
Pojišťovnictví. Sociální péče	25
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	26
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	26
Právo.....	27
Statistika. Demografie. Sociologie	30
Účetnictví	31
Veřejná správa	32
Veřejné finance. Rozpočet.....	33
Zdravotnictví	34
Životní prostředí	35
Životní úroveň	35
Ostatní	35
Přehled nových knih	42

Vztahy Evropské unie s Čínou: partner nebo soupeř?

Bc. Samuel Pelech

Oddělení 5904, Informační podpora a knihovna

Vnější závislosti ekonomik Evropské unie se v poslední době věnuje hodně světového i domácího tisku. Po začátku pandemie covid-19, ruské invaze na Ukrajinu a následném pozastavení dodávek plynu ze strany Ruska se tyto vztahy ještě zviditelnily a ukázaly, že Evropská unie musí hledat způsob, jakým zabránit závislostem na dodávkách z jiných zemí, zejména Číny. Článek se proto zaměřuje na obchodní vazby Evropské unie, v čele s Německem, na Čínu.

Obchodní politika Evropské unie je do velké míry určována právě Německem jako největší ekonomikou tohoto bloku. Chyba soustředění německých dodávek strategických surovin právě na Rusko je nyní zřejmá. Právě proto je teď Německo ostře sledováno ve vztahu k Číně a chybu případné vázanosti dodávek strategických surovin a materiálů na Číně taky nelze přehlížet.¹

Čína je od roku 2016 nejvýznamnějším obchodním partnerem Německa, největším zdrojem jeho dovozu a druhou nejdůležitější vývozní destinací po USA. V čele vztahů s Čínou stojí německé automobilky. Například společnost Volkswagen se na čínském trhu spoléhá nejméně na polovinu svých zisků. Podíly německého hospodářství v Číně se v roce 2022 dále zvyšovaly, přičemž nové investice dosáhly rekordních 10 miliard eur.²

Před deseti lety pouze čínská poptávka po německém zboží umožňovala sladit 3 důležité faktory: snížit deficit běžného účtu periferie eurozóny, udržet německý přebytek a zotavit se z globální finanční krize prostřednictvím růstu založeného na exportu.³

Klíčové Německo

Německý kancléř Olaf Scholz se nedávno vydal na návštěvu Číny a stal se tak prvním vedoucím představitelem Evropské unie, který tuto asijskou velmoc navštívil od začátku pandemie a také od ruské invaze na Ukrajinu.⁴

Na setkáních s čínským prezidentem Si Ťin-pchingem Scholz potvrdil, že jakákoli změna statusu Tchajwanu musí být mírová nebo po vzájemné dohodě, vyzval k ochraně lidských práv v Sin-ťiangu a jednal o opatřeních v oblasti klimatu. Jeho nejdůležitějším úspěchem však bylo společné prohlášení, že obě země jsou proti použití jaderných zbraní nebo hrozbě jejich použití. Ačkoli toto prohlášení Peking nestálo mnoho – a není jisté, že by Čína v případě skutečné eskalace odradila nebo jinak ovlivnila rozhodnutí Moskvy – jedná se o cenný vzkaz v době zvýšeného jaderného napětí.⁵

Scholze doprovázela podnikatelská delegace velkých německých společností, které na čínském trhu výrazně investují. Jeho cesta s delegací signalizovala pokračování merkantilistického a „business first“ přístupu Německa k Číně.⁶

¹ Cutting Germany's risky trade dependence on China. In: *Financial Times* [online] 15. 9. 2022 [cit. 21.12.2022]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/dcb0a07c-19ff-4d56-b4f0-75a965964c50>

² Germany's China Policy: Has It Learned From Its Dependency on Russia? In: *Council on Foreign Relations* [online] 14. 11. 2022 [cit. 21.12.2022]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/in-brief/germanys-china-policy-has-it-learned-its-dependency-russia>

³ Europe is learning that you can't separate trade and politics. In: *Financial Times* [online] 6. 11. 2022 [cit. 21.12.2022]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/a1b97de4-b366-4a0e-aa58-93a6b6fa8b2a>

⁴ Germany's Scholz tests China ties with inaugural visit, to discuss Ukraine. In: *Reuters* [online] 3. 11. 2022 [cit. 21.12.2022]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/europe/germanys-scholz-tests-china-ties-with-inaugural-visit-discuss-ukraine-2022-11-03/>

⁵ Viz pozn. č. 2

⁶ Olaf Scholz's China Gamble. In: *The Diplomat* [online] 15.12. 2022 [cit. 21.12.2022]. Dostupné z: <https://thediplomat.com/2022/12/olaf-scholz-china-gamble/>

Scholz artikuloval, že pokud se změní politika Číny, musí se změnit i vztahy Německa s ní; zatím se drží přístupu „obežetnosti a pragmatismu“, jehož cílem je postupné snižování obchodní závislosti Německa na Číně. Kancléřství tvrdí, že po energetickém šoku ze strany Ruska nemůže německá ekonomika náhle změnit svůj obchod s Čínou. Podle kritiků to svědčí o nedostatečné naléhavosti, protože údaje o obchodu ukazují, že německá ekonomika je ve skutečnosti na čínském trhu stále závislejší.⁷

Obchod a zájmy Evropské unie

Scholzovo rozhodnutí uskutečnit tuto cestu však vyvolalo kritiku, protože mnozí v Německu a EU považují Scholze za člověka, který upřednostňuje krátkodobé obchodní zájmy před strategickými zájmy a jednotou EU.⁸

Návštěva přichází krátce poté, co Scholz – navzdory námitkám mnoha členů svého kabinetu a vládnoucí koalice a Evropské komise – prosadil kontroverzní dohodu, která umožní čínské státní lodní společnosti Cosco koupit menšinový 24,9% podíl v jednom z hamburských přístavních terminálů. Tato dohoda vyvolala obavy, že Peking postupně zvyšuje kontrolu nad klíčovou infrastrukturou na kontinentu.

Pobaltské země a některé další státy bývalého sovětského bloku jsou také podezřívavější vůči rostoucímu ekonomickému vlivu Číny v Evropě, zejména vzhledem k přátelství Peking s Moskvou.

Na summitu EU v Bruselu v říjnu, který se zaměřil na vztahy s Čínou, pobaltské státy zdůraznily, že je důležité jednat s Pekingem „jedním hlasem“. Estonsko zastává názor, že je podstatné, abychom s Čínou neměli samostatné dohody, protože by to znamenalo, že jsme jako unie slabí. Lotyšsko a Finsko obdobně tvrdí, že s Čínou se nejlépe jedná, když nás je 27. Někteří si myslí, že Scholzova samostatná návštěva Číny by mohla oslabit jeho pozici při rozhovorech s čínskými představiteli a že měl místo toho do Peking u odcestovat společně s francouzským prezidentem Emmanuelem Macronem, což by dalo najevo jednotu EU.⁹

Agentura Reuters citovala nejmenované francouzské a německé vládní zdroje, podle nichž Macron skutečně Scholzovi navrhl jet do Peking společně, aby vyslali signál jednoty EU a čelili tomu, co považují za čínské pokusy stavět jedny proti druhým. Tyto samostatné cesty do Peking vzbudí v Evropě a mezi klíčovými spojenci podezření, že Německo a Francie sledují v Peking vlastní skryté cíle. Pro Scholze a Macrona je tedy životně důležité, aby nedovolili Peking poštvat Německo a Francii proti sobě.¹⁰

Důležité je však zmínit, že pokud jde o vztahy mezi EU a Čínou, nejde o jednostrannou závislost. Závislost EU na Rusku se týkala dvou životně důležitých produktů, plynu a ropy. S Čínou jsou nicméně obchodní vztahy jiné a Čína je na Evropské unii závislejší. Čína vyváží do EU každý den 1,7 miliardy eur, zatímco EU vyváží každý den pouze 660 milionů eur. Evropský trh a spotřebitelé vytvářejí v Číně 14 milionů pracovních míst a podporují 2,2 % čínského HDP.¹¹ Evropa dováží z Číny výrobky, jako je elektronika, klávesnice, počítačové součástky, hračky, nábytek. Skutečná závislost Evropy na Číně se týká části průmyslu vzácných zemin, produktů potřebných pro farmaceutický průmysl, manganu a elektronických obvodových desek, které Evropa nemá kde nahradit.¹²

Jak je na tom Česko?

Česko v poslední době vysílá smíšené signály ohledně čínského režimu, který je citlivý na zpochybnění své územní celistvosti. Problematická pro Čínu byla zejména návštěva předsedy Senátu Miloše Vystrčila na Tchaj-wan před dvěma lety. V zemi tehdy prohlásil, že se cítí být Tchajwancem. Sněmovní zahraniční

⁷ Viz pozn. č. 2

⁸ German chancellor's visit exposes EU rifts over China. In: *DW.com* [online] 3. 11. 2022 [cit. 21.12.2022]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/german-chancellors-visit-exposes-eu-rifts-over-china/a-63640068>

⁹ Viz pozn. č. 8

¹⁰ Viz pozn. č. 8

¹¹ China far more dependent on Europe – European business chamber strives to reduce dependency on China amid soaring ties. In: *Newsonair* [online] 30. 9. 2022 [cit. 21.12.2022]. Dostupné z: <https://newsonair.com/2022/09/30/china-far-more-dependent-on-europe-says-european-business-chamber-as-eu-strives-to-reduce-dependency-on-china-amid-soaring-ties/>

¹² EU ministers advised to take tougher line on China. In: *Financial Times* [online] 17. 10. 2022 [cit. 21.12.2022]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/b83615cb-6db0-4e67-85a3-7aab131abeb5>

výbor pak vyzval Česko k opuštění platformy spolupráce mezi Čínou a zeměmi střední a východní Evropy. Platforma, která byla spuštěna v roce 2012, měla Pekingu zajistit politický a hospodářský vliv v rámci Evropské unie, přičemž se předpokládalo, že postkomunistické státy střední a východní Evropy získají masivní investice a obchod.¹³

Dosud však bylo splněno jen málo, což vyvolalo stížnosti, že ze slibů investic se staly pouze schůzky a fóra. Někteří čeští představitelé rádi poukazují na to, že investiční toky z Tchaj-wanu jsou větší než ty, které plynou z Číny. Platforma, původně 17+1 je nyní po odchodu Lotyšska a Estonska dokonce na čísle 14+1.¹⁴

Čína, kterou nedávno vyprovokovalo otevření kanceláře zastupující tchajwanskou vládu ve Vilniusu a odchod Litvy z ekonomické platformy Číny, s Litvou úplně přerušila hospodářské styky. Čína začala následně blokovat nejen její zboží, ale také to, které obsahuje litevské komponenty, čímž způsobila problémy mezinárodním investorům podnikajícím v pobaltské zemi. Litevský export do Číny rázem spadl o 90 procent.

Česko tak může být podle expertů další na řadě. Problémem Česka však je, že malá a otevřená ekonomika je ještě více závislá na obsluze německého průmyslu. Česko tak musí zvážit svůj přístup, i když Čína není pro Česko významným exportním partnerem. Za rok 2021 šlo o objem 1,4 miliardy korun a celkové 17. místo. V případě blokování českých komponentů ze strany Číny by to mohlo výrazně ovlivnit český průmysl a mohlo by dojít k omezení exportu do Německa, které je exportní destinací číslo jedna. Blokování výrobků s českými komponenty by český průmysl pocítil přes německý export znatelně.

V tisku se také aktuálně píše, že české předsednictví EU navrholo hledat nástroje, kterými má EU čelit ekonomické válce například s Čínou. Členské státy Evropské unie tak musí společně hledat cestu, jak najít nástroje, které by donutily Čínu a další země jednat s EU jako celkem. Má jít hlavně o hledání společného dialogu prostřednictvím diplomacie s dotčenou zemí a přiměnění ji k ukončení ekonomického nátlaku bez nutnosti odvet.¹⁵

¹³ Czech Republic eyes exit from China's 16+1 investment club | Features. In: *Al Jazeera* [online] 8. 6 2022 [cit. 21.12.2022]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/features/2022/6/8/czech-republic-eyes-exit-from-chinas-161-investment-club>

¹⁴ Česko hledá evropskou shodu, jak se bránit obchodní válce. In: *E15.cz* [online] 6. 11. 2022 [cit. 21.12.2022]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/domaci/stit-proti-cinske-sikane-cesko-hleda-evropskou-shodu-jak-se-branit-obchodni-valce-1394417>

¹⁵ Viz. Pozn. č. 14

Daně

Jan Hildebrand, Julian Olk

850 Millionen Euro für die Staatskasse

850 milionů eur pro státní pokladu

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 228 (24.11.2022), S. 8

Do návrhu německého daňového zákona na rok 2023 bylo implementováno zdanění cenového stropu energií (Gaspreisbremse). Vysokopříjmové skupiny tak budou podléhat zdanění příspěvků v rámci cenového stropu ve stejném mechanismu, jak je formulována solidární daň. Spolkový ministr financí Ch. Lindner očekává, že nový způsob zdanění pomůže financovat dvousetmiliardové náklady na zastropování cen plynu příjmem z nové daně ve výši 850 milionů eur.

Robert C. Prätzler

BFH äußert sich zu Unklarheiten bei Gutscheinen im Umsatzsteuerrecht : Anmerkung zu BFH, Beschl. v. 16.8.2022 – XI S 4/21 (AdV), UR 2022, 731

Spolkový finanční soud se vyjadřuje k nejasnostem v rámci zákona o dani z přidané hodnoty poznámka k BFH, usnesení z 16.8.2022 – XI S 4/21 (AdV), UR 2022, 731

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 71, (2022) Nr. 21, S. 785-790

Příspěvek blíže analyzuje připomínky Spolkového finančního soudu (BFH) k části aktualizovaného evropského zákona o DPH o zdanění jednoúčelových a víceúčelových poukázek daní z přidané hodnoty. Zdanění bylo zahrnuto do odstavců 13-15 §3 zákona o dani z obratu (Umsatzsteuergesetz). Věnuje se důsledkům právního výkladu definice jednoúčelové a víceúčelové poukázky, právní kategorizaci skutku vystavení poukázky, využití poukázky a dilematu v kategorizaci mezi transakcí a výdajem i zdanění při vystavení nebo uplatnění poukázky. Poukazuje na řadu sporných míst v adaptaci zákona do německého právního rámce i jeho výkladu a ilustruje je několika příklady. - Poznámky.

Cecilia Olexová, Milan Hušťák, František Sudzina

Carousel fraud in terms of price manipulation

Karuselové podvody z pohledu cenové manipulace

Journal of financial crime, Vol. 29, (2022) No. 4, p. 1329-1340

Autoři se zabývají karuselovými podvody z pohledu manipulace s cenami (jejich záměrné nadhodnocování, nebo naopak podhodnocování v řetězci dodavatelů s cílem čerpat neoprávněně daňovou výhodu). Nejprve je připomenuto schéma karuselového podvodu, následně autoři popisují různé příklady z praxe, kdy byla zmíněná manipulace s cenou odhalena (jde o případy, do kterých byly zapojeny obchodníci z různých evropských zemí, zejména ale z ČR a Slovenska). V závěru jsou doporučena opatření k úpravě daňové legislativy. Správci daně by se také měli zaměřit na neobvyklé ceny, neboť mohou poukazovat na možný daňový podvod.

Petr Taranda

Co už víme o zajišťovacím příkazu?

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 10, s. 41-46

Autor shrnuje nejdůležitější poznatky z dosavadní aplikace institutu zajišťovacího příkazu, který je upraven v § 167-169 daňového řádu, a poukazuje na vybranou judikaturu NSS věnující se této oblasti. Nejprve charakterizuje podstatu zajišťovacího příkazu, závažnost dopadu tohoto zajišťovacího instrumentu a předpoklady pro jeho vydání. Dále se zaměřuje na posuzování podmínek pro vydání zajišťovacího příkazu a zdůrazňuje, že obnova řízení proti němu nepřipadá v úvahu. Nicméně správce daně musí zkoumat zánik či změnu podmínek pro vydání zajišťovacího příkazu. V článku je také přiblížen postup pro stanovení daně za situace, kdy daň byla již dříve zajištěna. Autor rovněž zvažuje, zda má zástavní právo přednost před exekucí, i aspekty spojené s prováděním tzv. zajišťovací exekuce.

Daniela Radiková

Český svěřenský fond versus zahraniční trusty z právního a daňového hlediska

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 11, s. 31-34

Autorka nejprve charakterizuje institut svěřenského fondu dle české právní úpravy, zaměřuje se na vznik a evidenci svěřenských fondů i na důvody vzniku evidence a na pohled daňového práva na tento institut. Následně přibližuje úpravu trustu obsaženou v občanském zákoníku kanadské provincie Quebec, která českým zákonodárcům posloužila jako předloha a inspirační vzor při implementaci svěřenského fondu do českého právního řádu. Dále autorka porovnává quebeckou i českou úpravu s trustem v systému common law (angloamerický systém práva) a ukazuje řadu shodných rysů zkoumaných úprav. Krátce také charakterizuje problematiku svěřenských fondů a trust-like struktur v Evropě, kde nejsou běžně zavedeným instrumentem. - Poznámky.

Ivan Macháček

Daňové řešení méně častých benefitů zaměstnance

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 10, s. 10-15

Pohled na daňové řešení vybraných zaměstnaneckých výhod. Autor charakterizuje daňové řešení u zaměstnance i zaměstnavatele v případě slevy z ceny při prodeji zboží nebo poskytnutí služby zaměstnancům, při přechodném ubytování nových zaměstnanců i u příspěvku na dopravu do zaměstnání. Problematika je dokreslena na řadě praktických příkladů.

Ivan Macháček

Daňové řešení vzdělávání zaměstnance

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 11, s. 10-15

Účast zaměstnavatele na odborném rozvoji zaměstnanců, zejména pak na prohlubování a zvyšování jejich kvalifikace, patří mezi významné motivační prvky zaměstnanců. Příspěvek se věnuje daňovému řešení prohlubování a zvyšování kvalifikace, která souvisí i která nesouvisí s předmětem činnosti zaměstnavatele, dále rozdílu mezi peněžním a nepeněžním plněním zaměstnavatele z pohledu daně z příjmů a rekvalifikaci. Problematika je dokreslena řadou praktických příkladů a přehledovou tabulkou zohledňující jednotlivé formy podpory vzdělávání.

By Charles Boissel and Adrien Matray

Dividend taxes and the allocation of capital

Daň z dividend a alokace kapitálu

The American Economic Review, Vol. 112 (2022), No. 9, p. 2884-2920

Příspěvek se zabývá důsledky zvýšení zdanění dividend ve Francii, ke kterému došlo v r. 2013. Na základě dat z let 2008-2017 jsou identifikovány pozitivní dopady opatření - francouzské podniky omezily výplatu dividend a tím získaly dodatečnou likviditu, kterou využily k investicím. Dále je mj. zjištěno, které firmy na zvýšení nejvíce reagovaly. - Poznámky.

Nicola Catucci

Do Italian and international tax rules require a literal application of the value test under article 9(4) of the MLI? : possible remedies to the disproportionate tax treatment of capital-intensive inbound investments

Vyžadují italské a mezinárodní daňové předpisy doslovné použití hodnotového testu podle čl. 9 odst. 4 tzv. mnohostranného nástroje? : možné způsoby nápravy nepřiměřeného daňového režimu u příchozích investic s vysokou kapitálovou náročností

Bulletin for international taxation, Vol. 76, (2022) No. 10, p. 493-504

Příspěvek se zabývá interpretací tzv. testu hodnoty podle článku 9 odst. 4 tzv. mnohostranného nástroje (MLI) OECD proti snižování daňového základu a přesouvání zisků. Konkrétně autorka posuzuje případ Itálie, která se rozhodla pro přijetí článku, a tzv. klauzule o nemovitém majetku (immovable properties clause). Účelem této klauzule je zabránit obcházení článku 13 odst. 4 vzorové smlouvy OECD. Ustanovení rozšiřuje právo státu zdroje zdanit kapitálové zisky z prodeje akcií, jejichž hodnota se odvozuje z nemovitého majetku. Autorka poukazuje na problémy ve výkladu, které mohou vést k poškození příchozích investic - Poznámky.

Stephan Kudert, Rebekka Rein

Eine ökonomische Analyse der steuerlichen Vorteilhaftigkeit der Option nach § 1a KStG

Ekonomická analýza daňové výhodnosti opce podle § 1a KStG

Finanz-Rundschau, Jg. 104, (2022) Nr. 21, S. 976-986

Analýza výhodnosti daňové opce pro osobní společnosti v intencích zákona o modernizaci korporátní daně (Körperschaftsteuermmodernisierungsgesetz, KöMoG, aktualizující stávající KStG - Körperschaftsteuergesetz). Možnosti využití/nevyužití opce jsou srovnávány prostřednictvím v úvodu popsaného analytického modelu v oblastech mj. postupu částečného zdanění příjmu, závazkového práva, daňových multiplikátorů, tezaurace daně a kompenzace daňového znevýhodnění při výkonu opce. Mezivýsledky jsou následně podrobeny citlivostní analýze. V závěru autoři shrnují výsledky srovnání, roli lokální daňové legislativy pro firmy a podotýkají, že zákon se mívá požadovaným účinkem zvýhodnění střední třídy, ale je výhodný pro úzké spektrum vysokopříjmových rodinných firem. Srovnávají situaci s debatou o § 34a EStG a zastávají názor, že „zrušení obou norem by bylo přínosem pro zjednodušení daňového práva“. - Poznámky.

Bundesministerium der Finanzen

Internationaler Informationsaustausch zu Transaktionen über Krypto-Vermögenswerte

Mezinárodní výměna informací k transakcím prostřednictvím kryptoaktiv

Monatsbericht des BMF, Jg. 2022, Nr. 9, S. 18-25

Blíže k německé participaci v programu CARF (Crypto-Asset Reporting Framework, Nahlašovací rámec kryptoaktiv) v rámci OECD. Článek shrnuje základní body programu zaměřeného na výměnu daňových informací týkajících se transakcí s kryptoaktivy, věnuje se oznamovací povinnosti u těchto transakcí a povinnostem provozovatelů služeb. Vykládá pojmy hard-fork, forging, staking, lending a airdrop.

K právnímu rámci zákona o dani z neočekávaných zisků (windfall tax)

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 20, příl. Legislativa s. ii-iii

Představení vládního návrhu zákona zavádějícího v ČR tzv. windfall tax (daň z neočekávaných zisků), který vychází z pravidel navržených Evropskou komisí. Dočasná mimořádná daň by měla být stanovena od 1.1.2023 po dobu 3 let (tj. 2023-2025), a to pro mimořádně ziskové společnosti z oblasti výroby a obchodu s energiemi, bankovníctví, petrolejářství a těžbu fosilních paliv. Nemá jít o klasickou sektorovou daň, charakterizovanou zdaněním celého zisku vybraného odvětví vyšší sazbou daně z příjmů, ale o dočasnou "daňovou přírážku" vztahující se k nadměrnému zisku firem dosaženého "bez jejich vlastního přičinění". Podrobněji je rozebráno, na které podniky a za jakých podmínek se mimořádná daň vztahuje. Krátce je také shrnuta aktuální situace zavádění windfall tax v dalších evropských státech. -- Viz také DHK č. 14/2022, s. 33.

Zdeněk Burda

Mezinárodní dožádání - výběr z judikatury správních soudů

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 11, s. 40-48

Článek přináší vybraná aktuální rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z oblasti daňových sporů souvisejícím s mezinárodním dožádáním. Jednotlivé judikáty se věnují převzetí názorů zahraniční daňové správy; bezdůvodnému mezinárodnímu dožádání a prekluzi; mezinárodnímu dožádání a prolomení prekluzivní lhůty; přerušení prekluzivní lhůty účelným mezinárodním dožádáním; otázce, zda se má čekat na výsledky dožádání nebo ukončit daňovou kontrolu a zda může správce daně sám sobě potvrdit, že není nečinný; překračování lhůt pro vyřízení mezinárodního dožádání ze strany zahraničních finančních orgánů a vztahu k nečinnosti českého správce daně; nedodržování lhůt při odpovědi na mezinárodní dožádání.

Jaroslav Dombrowski, Gabriela Buchtová

Mezinárodní výměna informací pohledem správce daně : směrnice Rady 2015/2376/EU (DAC III.)

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 10, s. 38-40

Evropská směrnice č. 2015/2376/EU z prosince 2015 (DAC III) byla implementována do českého právního řádu zákonem č. 92/2017 Sb., kterým se mění zákon o mezinárodní spolupráci při správě daní. Na základě ní si členské státy EU začaly vyměňovat v pravidelných ročních intervalech informace týkající se vydaných rozhodnutí správce daně o závazném posouzení souvisejícím s přeshraniční

transakcí, popř. o jiných rozhodnutích, která jsou v zákoně podrobněji popsána (tzv. rulings). Tato rozhodnutí jsou označována jako APA (advance price arrangements/agreements). Automatická výměna informací o předběžných daňových rozhodnutích a o předběžných posouzeních převodních cen může zvýšit transparentnost a řešit problémy spojené s agresivním daňovým plánováním a mezinárodními daňovými úniky. V článku jsou přiblížena vybraná ustanovení směrnice DAC III a je popsáno předání informací v rámci finanční správy. - Poznámky.

Jaroslav Dombrowski, Gabriela Buchtová

Mezinárodní výměna informací pohledem správce daně : směrnice Rady 2016/881/EU (DAC IV)

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 11, s. 35-39

Evropská směrnice č. 2016/881/EU z května 2016, kterou se mění směrnice č. 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní (DAC IV), byla do českého právního řádu implementována zákonem č. 305/2017 Sb. S cílem posílit boj proti daňovým podvodům a únikům zavádí výměnu informací oznamovaných nadnárodními skupinami podniků, tzn. country-by-country reporting (CbCR). Tyto skupiny sestavují a dávají k dispozici zprávu podle zemí, která obsahuje informace relevantní pro posouzení správného rozdělení základu daně mezi jednotlivé státy a jurisdikce. Autoři vysvětlují vybraná ustanovení směrnice DAC4, přibližují oznámení obsahující zprávu podle zemí a povinnosti českých entit i předání informací v rámci finanční správy. - Poznámky.

Vratislav Košťál

Nejvyšší správní soud: Lhůta pro rozhodování o odvolání v daňovém řízení

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 20, s. 721-723

Komentovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu z 9.8.2022, č. j. 7 Afs 39/2022-18, týkající se lhůty pro rozhodování o odvolání v daňovém řízení vedeném Odvolacím finančním ředitelstvím. NSS konstatoval, že na odvolací řízení nelze automaticky aplikovat pravidla správního řádu, podle nichž musí správní orgán vydat rozhodnutí bezodkladně, nejpozději ve lhůtě 30 dnů. Odvolací řízení podle daňového řádu představuje značně formalizovaný postup, v rámci kterého odvolací orgán komplexně posuzuje správnost a zákonnost rozhodnutí prvostupňového správce daně a správnost a zákonnost postupu předcházejícího vydání tohoto rozhodnutí. Na takové posouzení potřebuje odvolací orgán odpovídající čas, který je odvislý od povahy přezkoumávaného rozhodnutí, tj. zejména od jeho právní složitosti a skutkové rozsáhlosti. To však nelze chápat tak, že by měl odvolací orgán neomezenou lhůtu k vydání rozhodnutí o odvolání.

Benjamin Peuthert, Daniel Simon Schaebs

Potenziale und Herausforderungen für den Einsatz künstlicher Intelligenz in der Steuerverwaltung

Možnosti a výzvy využití umělé inteligence při správě daní

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 45, S. 2628-2633

Realizace projektů z národní strategie pro umělou inteligenci v Německu vážne a stále nepomáhá vytvořit znatelný posun vpřed, pokud jde o probíhající digitalizaci státu. Kromě toho není transparentně zveřejněno, kde se již umělá inteligence v každodenní praxi veřejné správy používá. Článek se zaměřuje na daňovou správu a ukazuje na jedné straně obrovský potenciál a na druhé straně velké výzvy spojené s využitím umělé inteligence v této oblasti. Jedno je jisté: vzhledem k rostoucímu objemu dat a demografickému vývoji neexistuje alternativa k využití umělé inteligence, přinejmenším v některých oblastech správní činnosti. - Poznámky.

Michael Gelman, Shachar Kariv, Matthew D. Shapiro, and Dan Silverman

Rational illiquidity and consumption : theory and evidence from income tax withholding and refunds

Racionální nelikvidita a spotřeba : teorie a zjištění na základě srážek a vrátek daně z příjmu

The American Economic Review, Vol. 112 (2022), No. 9, p. 2959-2991

Příspěvek se zabývá z pohledu ekonomické vědy chováním domácností u odvádění daní. Dle článku je téměř třetina odvedených daní z příjmů fyzických osob v USA později domácnostem vrácena ve formě vratky. Domácnosti posléze většinu vrácených peněz utratí, a to poměrně rychle - v době, kdy peníze obdrží. Článek hledá odpověď na otázku, proč domácnosti snižují objem svých likvidních aktiv (tím, že odvádějí nadměrné daně - dle autorů lze toto chování chápat jako poskytování bezúročných půjček státu) a zároveň proč vrácené peníze pak rychle utrácí. - Poznámky.

Bundesministerium der Finanzen

Stellungnahme des Wissenschaftliche Beirats beim Bundesministerium der Finanzen zur Übergewinnsteuer

Stanovisko Vědecké rady při Spolkovém ministerstvu financí k dani z mimořádných zisků

Monatsbericht des BMF, Jg. 2022, Nr. 10, S. 37-41

Vyjádření Vědecké rady při německém ministerstvu financí k dani z mimořádných zisků a k souvisejícím politicko-ekonomickým, právním a metodologickým otázkám; dále k mezinárodnímu kontextu a souvislosti s korporátním zdaněním. Definuje pojem mimořádného zisku.

Zdeněk Burda

Svědci - judikatura správních soudů

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 10, s. 47-56

Výběr komentované judikatury Nejvyššího správního soudu ČR týkající se svědeckých výpovědí a sporů ohledně práv a povinností v této oblasti. Autor nejprve shrnuje závěry starší judikatury a poté se věnuje novějším rozsudkům. Přibližuje výsledek jednání představenstva jako svědka a rozsah vědomostí svědků pro potvrzení uskutečněného plnění; nevyslechnutí jednatele daňového subjektu jako svědka; vyšší důkazní síla svědecké výpovědi než čestného prohlášení; zda skutečnost, že dodavatel neměl na OSSZ nahlášeny žádné zaměstnance, může odůvodnit neprovedení svědecké výpovědi jednatele dodavatele; zda může výsledek svědka nahradit chybějící listinné důkazy; dožádání nebo výsledek svědka; svědek a jeho paměť s časovým odstupem; posuzování nevěrohodnosti svědka jen na základě toho, že nesplnil daňovou povinnost; požadavek na aktivitu správce daně pro výsledek svědka, který je v pracovní neschopnosti.

Andreas Richter, Berthold Welling

Tagungs- und Diskussionsbericht zum Webinar des 84. Berliner Steuergesprächs "Umsetzung der GloBE-Richtlinie"

Zpráva o zasedání a diskusi k webinári 84. berlínských daňových rozhovorů "Implementace směrnice GloBE"

Finanz-Rundschau, Jg. 104, (2022) Nr. 22, S. 1013-1019

Zpráva z panelové diskuse v rámci tzv. 84. Berliner Steuergesprächs, zaměřené na implementaci strategie OECD „Global anti-Base Erosion Rules“ (GloBE, Globální pravidla proti erozi základu daně) Evropskou komisí ve formě stejnojmenné směrnice. Ta v souladu s OECD ukládá nadnárodním firmám s obratem nad 750 miliard eur a jejich dceřiným společnostem 15% minimální daň, s doplňujícím mechanismem UTPR (Undertaxed Payments Rule). Diskuse blíže rozebrala vybrané praktické i teoretické aspekty implementace směrnice a koordinaci s analogickými, již funkčními programy. - Poznámky.

Annet Wanyana Oguttu

The parallel rise of multinational enterprises and the historical development of international tax rules : introspection for the new rules to tax the digital economy

Paralelní vzestup nadnárodních podniků a historický vývoj mezinárodních daňových pravidel : introspekce k novým pravidlům pro zdanění digitální ekonomiky

Bulletin for international taxation, Vol. 76, (2022) No. 10, p. 476-491

Autorka popisuje problém škodlivé daňové optimalizace z pohledu rozvoje nadnárodních podniků, a to už od 16. století, kdy začaly vznikat první nadnárodní podniky, přes dvacáté století, kdy došlo k růstu využívání schémat vyhýbání se daňovým povinnostem, až po současnost, tj. digitální éru. V článku připomíná známou skutečnost - i přes snahu regulovat škodlivou daňovou optimalizaci jsou podniky vždy o jeden krok napřed. Zároveň však autorka varuje před tím, aby vznik nových pravidel nebyl příliš uspěchán - to by podnikům poskytlo příležitost hledat nové kličky v legislativě. - Poznámky.

Veysel Orucilar and Mehmet Şahin

The tax treatment of crypto assets under Swiss and Turkish law compared

Srovnání daňového režimu u kryptoaktiv podle švýcarského a tureckého práva

Bulletin for international taxation, Vol. 76, (2022) No. 10, p. 464-474

Po krátkém úvodu do problematiky, kde jsou představeny definice podstatných pojmů (technologie distribuovaných záznamů - DLT, token, kryptoměna), autoři srovnávají pojetí právní povahy tokenů ve Švýcarsku a v Turecku. Následně jsou podrobně rozebrány daňové aspekty kryptoaktiv v obou zemích. Ve srovnání se Švýcarskem je Turecko značně pozadu co do uznání i zdanění kryptoaktiv. - Poznámky.

Monika Wünnemann

Umsetzung der GloBE-Richtlinie - Statement zum Webinar des 84. Berliner Steuergesprächs am 19.9.2022

Implementace směrnice GloBE - prohlášení k webinaru 84. berlínských daňových rozhovorů z 19.9.2022

Finanz-Rundschau, Jg. 104, (2022) Nr. 22, S. 1020-1021

Komentář k implementaci návrhu evropské směrnice GloBE (Global anti-Base Erosion Rules), jež zavádí minimální efektivní sazbu daně z příjmů z globálních aktivit velkých nadnárodních společností. Poukazuje na konkrétní výzvy, které praktická implementace přinese, rekapituluje východiska vzniku a souvislost s americkým režimem GILTI. Věnuje se také otázkám koordinace a společného postupu členských států a nutnosti zohlednění problematiky latentní daně. - Poznámky.

Bundesministerium der Finanzen

Verfolgung von Steuerstraftaten und Steuerordnungswidrigkeiten im Jahr 2021

Stíhání daňových trestných činů a přečinů proti daňovému řádu v roce 2021

Monatsbericht des BMF, Jg. 2022, Nr. 10, S. 30-36

Statistické shrnutí přestupkových a trestních řízení proti německému spolkovému daňovému řádu uzavřených v r. 2021. Řízení byla vedena na základě § 370 a § 380 zákona o odvodech (Abgabenordnung, AO). Statistika shrnuje trestní a pokutová řízení podle výsledků, druhů přestupků a trestných činů a uložených peněžitých postihů podle typologie stanovené daňovým řádem.

Alena Wágner Dugová

Základní aspekty vymáhání daní

Účetnictví v praxi, Sv. 26, (2022) č. 11, s. 4-7

Autorka upozorňuje na důležité aspekty vymáhání daní v ČR. Nejprve přibližuje právní úpravu placení daně a vymáhání nedoplatku dle daňového řádu i vymáhání daní v mezinárodním rozměru dle zákona č. 471/2011 Sb. Podrobněji se dále věnuje daňové exekuci, možnosti jejího odložení a exekucním nákladům. Shrnuje také, jak zabránit vymáhání daní při nemožnosti daň zaplatit (posečkání/odklad splatnosti, rozložení úhrady na splátky), a možnosti snížení částky k vymáhání prostřednictvím prominutí sankcí. Problematika je vysvětlena na praktických příkladech.

Michal Dvořák

Změny v oblasti paušální daně od roku 2023

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 30, (2022) č. 14, s. 10-14

Autor představuje plánované změny ve formě stanovení nových pravidel a pásem pro vstup do paušálního režimu a jeho uplatňování. Vycházejí ze snahy o zachování stejného limitu pro povinnou registraci k DPH a zároveň pro maximální limit příjmů v režimu paušální daně. Vzhledem k potenciálnímu zdvojnásobení současného limitu jsou z důvodu vertikální spravedlnosti zdanění vytvořena tři pásma, do kterých se poplatníci zařazují dle výše svých příjmů. Autor dále vysvětluje možný přechod mezi pásmy a formuluje skutečné dopady novelizace úpravy paušální daně i dopad na státní rozpočet. Jako problematickou vidí zvýšenou komplikovanost paušální daně a odklon od původního záměru maximálně transparentního a jednoduchého režimu. -- Viz také nové řešení paušální daně dle zákona č. 366/2022 Sb. v Daňový a účetní TIP č. 25-26/2022. s. 1-4.

Michal Dvořák

Zvýšení limitu pro povinnou registraci k DPH a související dopady na podnikatele

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 11, s. 16-18

Bližší k připravované novele zákona o dani z přidané hodnoty, která má mj. navýšit limit pro povinnou registraci k DPH na 2 milióny Kč (sněmovní tisk č. 254). Autor rozebírá některé konkrétní dopady navrhovaných změn na poplatníky (otázka (ne)registrace k dani při přesáhnutí limitu 1 miliónu Kč v r. 2022; zrušení plátcovství; změny v oblasti kontrolního hlášení; nová lhůta pro odpověď na výzvu správce daně; snížení pokut za porušení povinností v souvislosti s kontrolním hlášením). Stručně také zmiňuje spojitost limitu pro registraci k DPH a maximální výše příjmů, při které se může poplatník přihlásit k paušální dani. Problematika je dokreslena několika praktickými příklady. -- Viz také DHK č. 14/2022, s. 29-31 a DPH aktuálně č. 24/2022, s. 1-4.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí**Sv. 27, (2022) č. 11**

Vklady zásob a jen účetně odpisovaných investic (s. 2-9); Daňové řešení vzdělávání zaměstnance (s. 10-15); Zvýšení limitu pro povinnou registraci k DPH a související dopady na podnikatele (s. 16-18); Minimální vyměřovací základ zaměstnance - důležitý parametr zdravotního pojištění (s. 19-22); Dobrovolná likvidace společnosti s ručením omezeným - část II (s. 23-30); Český svěřenský fond versus zahraniční trusty z právního a daňového hlediska (s. 31-34); Mezinárodní výměna informací pohledem správce daně: směrnice Rady 2016/881/EU (DAC IV) (s. 35-39); Mezinárodní dožádání - výběr z judikatury správních soudů (s. 40-48).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále**Sv. 23, (2022) č. 12**

Vybrané benefity z hlediska ZDP (s. 3-5); Paušální výdaje poplatníků daně z příjmů (s. 6-7); Ukončení a přerušování podnikání - uplatnění odpisů (s. 9-11); Přenesená daňová povinnost u elektroniky a kovů (s. 19-20); Snížení odpočtu daně: zrušení registrace plátce (s. 21-24); Změna zdaňovacího období po skončení roku 2022 (s. 25-28); Zápůjčky v účetnictví (s. 34-39); Promlčení pohledávek ve zdravotním pojištění (s. 40-42); Poplatník v insolvenčním řízení (s. 47-49); Význam lhůt pro personální práci (s. 58-61); Sazby základní náhrady za používání silničních MV a stravného (s. 62); Postupy zaměstnavatele ve ZP: oznamovací povinnost, placení pojistného (s. 67-71).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 30, (2022) č. 14**

Přehled změn právních předpisů - Sbírka zákonů, dokumenty MF a finanční správy, milostivé léto (s. 3-9); Změny v oblasti paušální daně od roku 2023 (s. 10-14); Podmínky pro uplatnění slevy na dani na manželku v roce 2022 (s. 15-21); Stravenkový paušál - nový limit pro osvobození, zdanění jednorázového příspěvku na dítě (s. 22); DPH u zpětného leasingu (s. 23-28); Změna limitu pro povinnou registraci k DPH (s. 29-31); Oznamovací povinnost provozovatelů digitálních platform schválena - implementace evropské směrnice DAC 7 (s. 32); Daň z neočekávaných zisků prošla 2. čtením v Poslanecké sněmovně (s. 33); Judikatura v daňové praxi - rozsudek NSS sp. zn. 9 Afs 147/2020-34 (s. 34-36); Kontrola ze zdravotní pojišťovny (s. 37-42).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2022, č. 22**

Fikce doručení papírová i digitální (s. 1-6); Daňové dopady prodeje vozidla: z hlediska daně z příjmů, z hlediska DPH - dotazy a odpovědi (s. 6-7); Proplacení faktury zaměstnance za zdravotní prohlídku - dotazy a odpovědi (s. 7); Slevy na děti při podnikání v zahraničí - dotazy a odpovědi (s. 8).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2022, č. 23**

Zvýšení obratu pro povinnou registraci k DPH 2022/2023 - připravovaná novela zákona o DPH (s. 1-6); Nový tiskopis pro oznámení podmíněného osvobození u fyzických osob - podmíněné osvobození příjmů z prodeje nemovitých věcí (s. 7); Opravy provedené nájemcem - dotazy a odpovědi (s. 8).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2022, č. 24**

Návrh nového zákona o účetnictví - novinky nejen pro podnikatele: 1. část (s. 1-3); Datové schránky v roce 2023 (s. 4-6); Vyúčtování zálohové faktury při změně plátcovství DPH - dotazy a odpovědi (s. 6); Prodej automobilu zaměstnanci - dotazy a odpovědi (s. 7-8).

DPH aktuálně : novinky z oblasti daně z přidané hodnoty**Sv. 2022, č. 22**

Zaměstnanecké benefity a DPH (s. 1-4); Odpočet daně - odpočet daně v poměrné výši - 4. část (s. 5-6); Palety z EU a DPH - dotazy a odpovědi (s. 7); Ubytovací služby a DPH - dotazy a odpovědi (s. 7-8).

DPH aktuálně : novinky z oblasti daně z přidané hodnoty**Sv. 2022, č. 23**

Osvobození od daně u dodání zboží do jiného členského státu (s. 1-3); Odpočet daně - odpočet daně v krácené výši - 5. část (s. 3-6); DPH a zálohy EU a třetí země - dotazy a odpovědi (s. 6-7); Používání služebních automobilů k soukromým účelům - dotazy a odpovědi (s. 7); Služba plátce pro neplátce v EU - dotazy a odpovědi (s. 7-8).

DPH aktuálně : novinky z oblasti daně z přidané hodnoty**Sv. 2022, č. 24**

Zvýšení hranice pro vznik plátcovství od roku 2023 (s. 1-4); Odpočet daně v krácené výši - 6. část - vyrovnání odpočtu daně (s. 4-5); DPH u prodeje nemovitostí z veřejné dražby - dotazy a odpovědi (s. 7); Odpočet DPH u pronajímané nemovitosti - dotazy a odpovědi (s. 7-8); DPH u poskytnutí služeb do Norska - dotazy a odpovědi (s. 8).

Účetnictví v praxi**Sv. 26, (2022) č. 11**

Základní aspekty vymáhání daní - daňová exekuce (s. 4-7); Starobní důchodce a výdělečná činnost (s. 8-13); Registrace k dani z přidané hodnoty (s. 14-17); Oceňování úbytků zásob v účetnictví (s. 18-26); Přechod na digitálně vedené účetnictví v praxi (s. 27-30); Poplatky - právní, daňový a účetní pohled (s. 31-33); Změny ve zdravotním pojištění - zákon č. 260/2022 Sb. (s. 34-36).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Bert Losse

Die neue Twitter-VWL**Nová twitterová ekonomie**

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 44, S. 38-39

Stále více ekonomů objevuje sociální síť, aby mohli sdílet výsledky výzkumu a komentovat hospodářskou politiku. To nesmírně urychluje přenos poznatků, ale představuje také nebezpečí pro pověst vědy.

Taisuke Nakata, Sebastian Schmidt

Expectations-driven liquidity traps : implications for monetary and fiscal policy**Pasti likvidity vyvolané očekáváním : důsledky pro měnovou a fiskální politiku**

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 14, (2022) No. 4, p. 68-103

Studie se zabývá měnovou a fiskální politikou v novokeynesiánském modelu, kde občasné poklesy důvěry v systém vedou k přetrvávajícím epizodám pasti likvidity. Pasti likvidity vyvolané očekáváním se liší od pasti likvidity vyvolaných fundamentálními faktory z hlediska jejich důsledků pro proces žádoucí měnové a fiskální stabilizace. Zvýšení inflačního cíle, jmenování inflačně konzervativního centrálního bankéře nebo umožnění použití vládních výdajů jako dalšího stabilizačního nástroje může během epizod pasti likvidity prohloubit deflační tlaky a nedostatky v poptávce. Výsledky ukazují, že jmenování tvůrce politiky, který se o stabilizaci vládních výdajů stará méně než společnost, pasti likvidity vyvolané očekáváním eliminuje. - Poznámky.

William B. Peterman, Erick Sager

Optimal public debt with life cycle motives**Optimální veřejný dluh s motivy životního cyklu**

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 14, (2022) No. 4, p. 404-437

Článek určuje optimální veřejný dluh v modelu životního cyklu s neúplnými trhy, který odpovídá empiricky pozorovaným změnám ve spotřebě, práci a úsporách v USA. Výsledky ukazují, že optimální jsou veřejné úspory - nikoli veřejný dluh - ve výši 168 % produktu, a to především díky vlivu životního cyklu na rozhodování domácností. Tím, že veřejné úspory vyvolávají nižší úrokovou míru, zpomalují růst spotřeby a volného času v průběhu života průměrné domácnosti a výsledná plošnější alokace celoživotní spotřeby a volného času zlepšuje blahobyt. Přínosy pro životní cyklus jsou velké - v čistém vyjádření převažují nad přechodnými náklady plynoucími z odstranění veřejného dluhu financovaného z daní. - Poznámky.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Jan Urbanec

Aktuální otázky regulace posuzování úvěruschopnosti u spotřebitelských úvěrů

Bankovníctví, Sv. 30, (2022) č. 11, s. 20-21

Návrh evropské směrnice o spotřebitelských úvěrech (CCD II) přináší mj. novou úpravu procesu posuzování úvěruschopnosti spotřebitele (creditworthiness assessment, CWA). Článek nejprve charakterizuje posuzování schopnosti spotřebitele řádně splácet (analýza současných a očekávaných finančních poměrů, úvěrová minulost) a význam institutu CWA v regulaci ochrany spotřebitele. Dále se autor věnuje modelování individuálního profilu dlužníka a zdůrazňuje, že z pohledu návrhu směrnice CCD 2 je užití modelu odrazem principu přiměřenosti, který věřiteli umožňuje splnit povinnost posouzení úvěruschopnosti. Rozebírá také témata debat týkajících se CWA na expertní úrovni v ČR a některé pozměňovací návrhy, které vyvstaly během legislativního procesu v EU. -- Více o přijímání a obsahu směrnice CCD II viz s. 19 a s. 22-23. -- K návrhu CCD2 viz také Bankovníctví č. 12/2022, s. 24-25.

Elisabeth Atzler, Andreas Kröner, Yasmin Osman, Dennis Schwarz

Banken zahlen unerwartet wenig an EZB zurück

Banky odvádí ECB neočekávaně málo

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 225 (21.11.2022), S. 34-35

Shrnutí současné situace bankovního sektoru eurozóny v rámci programů TLTRO I-III (Targeted long-term financial operations, cílené dlouhodobější refinanční operace). Předmětem článku je fungování programů v prostředí rostoucích úrokových sazeb, z toho plynoucí problémy vlastního financování bank kvůli dodatečným nákladům a důsledky pro ECB.

Thomas Hale, Wang Xueqiao

Beijing buttresses Country Garden with credit

Peking podpírá Country Garden úvěrem

Financial Times, Vol. 2022, No. 41181 (25.11.2022), p. 7

Největší čínský developer (podle výše tržeb) získal podporu ze strany Pekingu v hodnotě více než 162 miliard dolarů od státních bank. Společnost Country Garden získala nové úvěry ve výši 50 miliard Rmb (7 miliard USD) od Poštovní spořitelny Číny a přístup k části z 91 miliard USD nových úvěrů od Průmyslové a obchodní banky Číny. Country Garden má tisíce projektů po celé zemi a zajímá nejen akcionáře a držitele dluhopisů v Číně, ale i mimo ni. Je barometrem zdraví tohoto odvětví.

Steve Johnson

Biggest digital currency fund swept into sector storm

Největší fond digitálních měn se dostal do bouře v sektoru

Financial Times, Vol. 2022, No. 41176 (19.11.2022), p. 15

Největší světový kryptoměnový fond GBTC se zapletl do zmatků problematického odvětví, což je další známka slabnoucího nadšení pro digitální aktiva. Cena akcií fondu Grayscale Bitcoin Trust (GBTC), který vlastní 3,5 % světových bitcoinů a jehož hodnota činí 10,5 miliardy dolarů, se propadla na 39 % hodnoty podkladových aktiv, protože investoři odcházejí z fondu.

Ulrich Bindseil, Jürgen Schaaf

Bitcoin at the crossroads : consolidation or dead cat bouncing?

Bitcoin na křižovatce : konsolidace, nebo odraz mrtvé kočky?

The European financial review, Vol. 13, (2022) No. (5) October - November, p. 58-63

Blíže k současné situaci bitcoinu a v širším smyslu i kryptoměnového trhu v rámci jeho výrazného propadu. Autoři stručně shrnují historii bitcoinu, důvody jeho strmého růstu i současného propadu, mechanismy tvorby ceny bitcoinu a zakotvení v platebních a korporátních strukturách, spolu se společenskou poptávkou po měně tohoto typu. Poukazují na nevyhnutelnost současné situace vzhledem k volatilitě BTC a jeho neukotvení v jiných aktivech, a tedy čistě spekulativní ceně. Nastihují také problematiku regulace a legislativní odezvy. Článek uzavírá možnými scénáři dalšího vývoje, kde se přiklání ke scénáři, ve kterém bitcoin zažije krátkodobou renesanci a jeho následný další propad již bude trvalý.

Carsten Volkery

Brüssel erhöht den Druck auf Finanzfirmen : Clearing

Brusel stupňuje tlak na finanční firmy : clearing

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 229 (25.11.2022), S. 31

Evropská komise se chystá zavést povinnost finančních společností provádět alespoň část obchodů s deriváty prostřednictvím evropských clearingových institucí. Doposud probíhala většina evropských clearingových plateb přes londýnskou společnost LCH. Návrh EK má za cíl snížit náklady spojené s clearingem a zajistit vyšší nezávislost evropského bankovního sektoru.

Stephen Diehl, Henry Mance

Crypto is the 'commoditisation of populist anger, gambling and crime'

Kryptoměny jsou "komoditizací populistického hněvu, hazardních her a zločinu"

Financial Times, Vol. 2022, No. 41177 (21.11.2022), p. 17

Softwarový inženýr Stephen Diehl odsoudil digitální aktiva jako prostředek pro čisté spekulace. Jeho názory z něj však učinily terč obtěžování - včetně výhrůžek smrtí. Článek se věnuje jeho komentářům k problematice kryptoměn, které označil za obří podvod.

Crypto's downfall

Pád kryptoměn

The Economist, Vol. 445, (2022) No. 9322, p. 13

V návaznosti na pád kryptoměnové burzy FTX se příspěvek zabývá budoucností kryptoměn jako takových i jejich regulace. Burza FTX například porušila své vlastní podmínky, když půjčila několik miliard dolarů jiné firmě se stejným vlastníkem výměnou za digitální tokeny. Po vyhlášení bankrotu navíc z účtů burzy zmizely miliony dolarů. Pád FTX poškodil pověst celého odvětví. Kryptoměnová bublina praská. Má cenu kryptoměny ještě regulovat? Příspěvek mj. připomíná doposud nenaplněný potenciál kryptoměn (inovace bankovníctví) a také uvádí, že regulace by měla zajistit minimalizaci podvodů a izolovat "mainstreamový" finanční systém od rizik způsobených kryptoměnami. Regulace kryptoburz by byla žádoucí, stejně jako zveřejňování informací (disclosure). Regulovány by měly být zároveň i stablecoiny. -- K tématu viz i články na s. 63-66. -- Viz také The Economist č. 9321/2022, s. 64-65.

Petra Jílková, Jana Kotěšovcová

Determinanty výnosnosti evropského bankovního systému v letech 2012-2019

Politická ekonomie, Sv. 70, (2022) č. 5, s. 552-573

Analýza evropských komerčních bank za účelem zkoumání jejich ziskovosti v zemích EU-28 (bez Rumunska). Autorky zkoumají mikroekonomické a makroekonomické determinanty ziskovosti evropských bank v letech 2012-2019 pomocí vícenásobné regresní analýzy. Pro uvedené období byly charakteristické úrokové sazby blízké nule. Zaměřují se na vybrané vysvětlované proměnné: rentabilitu průměrných aktiv, rentabilitu průměrného vlastního kapitálu a čistou úrokovou marži. Tyto rentability ovlivňují interní a externí vysvětlující proměnné výnosnosti bank.

Martin Kölling

Eine brisante Strategie : Geldpolitik

Brizantní strategie : měnová politika

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 230 (28.11.2022), S. 36

Japonská centrální banka se chystá upustit od volné peněžní politiky. Zvýšení 0,25% úrokové míry na dosud nespecifikovanou hodnotu si vyžádá především „politika kontroly úrokových křivek“, kdy japonská centrální banka intervencemi a nákupy dluhopisů kontroluje výnosy ze všech svých emitovaných cenných papírů. Hodnota desetiletých státních dluhopisů (JGB) v držení japonské národní banky v současnosti dosahuje 3,9 bilionu eur (s nárůstem o 220 miliard za posledních 7 měsíců), což je více, než roční HDP Japonska. Navýšení úrokových sazeb plánované na r. 2024 může ovlivnit světové akciové trhy odlivem investic do Japonska, kde krokem Bank of Japan jejich rentabilita oproti současnosti vzroste.

By Niklas Amberg, Thomas Jansson, Mathias Klein, and Anna Rogantini Picco
Five facts about the distributional income effects of monetary policy shocks

Pět skutečností o dopadech měnověpolitických šoků na distribuci příjmů

The American Economic Review, Vol. 112, (2022) No. 3 (Insights), p. 289-304

Autoři se zabývají vlivem měnové politiky na distribuci příjmů ve Švédsku. Je zjištěno, že šoky měnové politiky se v distribuci příjmů projevují "tvarem U", tzn. měnová expanze zvyšuje příjmy vysokopříjmových a nízkopříjmových domácností relativně více oproti středněpříjmovým domácnostem. Konkrétní příčiny a kanály, které vysvětlují mechanismus přenosu měnové politiky do příjmů domácností s různým příjmem, jsou v článku dále rozebrány. - Poznámky.

Torsten Riecke

Größter Zinsschritt seit drei Jahrzehnten : Bank of England

Největší zvýšení úrokových sazeb za poslední tři desetiletí : Bank of England

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 214 (4.11.2022), S. 33

Bank of England zvýšila hlavní úrokovou sazbu o 75 bazických bodů na 3 %. Jedná se o osmé zvýšení hlavní úrokové sazby od prosince 2021 a přichází v návaznosti na upuštění od uvolněné hospodářské, finanční a měnové politiky expremiéry Liz Trussové. Bank of England reaguje na rostoucí inflaci a zhoršené předpovědi v důsledku politické nestability.

Joshua Oliver, Nikou Asgari, Kadhim Shubber

Inside FTX's chaotic collapse : cryptocurrencies

Uvnitř chaotického kolapsu FTX : kryptoměny

Financial Times, Vol. 2022, No. 41176 (19.11.2022), p. 8

Článek mapuje kolaps kryptoměnové burzy FTX, kterou vedl Sam Bankman-Fried. Mnoho jejích zaměstnanců po kolapsu uprchlo z Baham, kde firma sídlila. Trvalo jen několik dní, než se burza FTX v hodnotě 32 miliard dolarů ocitla v bankrotu. Vzhledem k tomu, že média odhalila podrobnosti o financích a chaotickém účetnictví FTX, zaměřuje se nyní vyšetřování a právní bitvy na mezery v rozvaze kryptoburzy - a zejména na chybějící vklady klientů ve výši 8 miliard dolarů. -- K tématu viz také s. 15. -- Český překlad článku viz čas. Euro č. 48/2022, s. 34-39.

Olivier Blanchard

It is time to revisit the 2 per cent inflation target

Je čas přehodnotit dvouprocentní inflační cíl

Financial Times, Vol. 2022, No. 41184 (29.11.2022), p. 19

Autor se zabývá argumenty pro zvýšení cílové míry inflace, než jsou obvyklá 2 %. Celkově dovozuje, že ačkoli je vyšší inflační cíl žádoucí, tak správný cíl pro vyspělé ekonomiky, jako jsou USA, by mohl být blíže 3 % než původní návrh 4 %.

Astrid Dörner, Felix Holtermann, Mareike Müller, Dennis Schwarz, Frank Wiebe

Krypto, Bitcoin, Blockchain - War's das?

Kryptoměny, blockchain, bitcoin - to bylo všechno?

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 225 (21.11.2022), S. 36-39

Přehled současné situace týkající se kryptoměn s důrazem na bitcoin v kontextu krachu kryptoburzy FTX vedené S. Bankmanem-Friedem. Autoři rekapituluje vývoj investic do bitcoinu, jeho receptu a popularitu napříč uživateli, státní regulace a způsob jeho kapitalizace. Hluběji se věnují aktuálním oporám kurzu bitcoinu a dalších předních kryptoměn, proměně jeho politického významu a uzavírají text úvahou, co z kryptobubliny po letošním propadu a krachu burzy FTX „zbylo“. Zohledněny jsou i technické aspekty kryptoměn, resp. decentralizovaných financí, v kontextu státního finančního dohledu. -- Viz také HB č. 226/2022, s. 18, HB č. 227/2022, s. 28-29.

Martina Sobková

MiCA je ve finále a regulátor je připravený

Bankovníctví, Sv. 30, (2022) č. 11, s. 10-12

Nařízení EU o kryptoaktivech MiCA (Markets in Crypto-Assets) by mělo mít zásadní vliv na fungování společností působících v oblasti kryptoměn v souvislosti s ochranou spotřebitele. Všichni poskytovatelé služeb v oblasti kryptoaktiv (crypto-asset service providers, CASPs) budou muset mít licenci, bude

udržován veřejný rejstřík nevyhovujících a nedohlážených CASPs a platformy ponesou odpovědnost za ztrátu kryptoaktiv. V příspěvku jsou podrobněji rozebrány zásadní změny, které nová regulace přináší, a reakce orgánů evropského i českého dohledu na zaváděné povinnosti. -- K tématu viz také anketa na s. 13.

Jiří Pour, Vít Illichmann

Modelování rovnovážných odchylek měnových kurzů od parity kupní síly na datech pro 34 zemí v letech 2000-2020

Politická ekonomie, Sv. 70, (2022) č. 5, s. 531-551

Autoři na základě analýzy širokého vzorku zemí, jejichž kurzový režim lze ve zkoumaném časovém horizontu považovat za plovoucí (floating), zjišťují, do jaké míry jsou nominální kurzy jejich měn vůči euru konzistentní se souvisejícími ekonomickými fundamenty. Zjištění umožňuje identifikovat země s největším potenciálem budoucí korekce měnových kurzů směrem k rovnovážné hodnotě. Za tím účelem autoři vytvářejí jednoduchý model implikované rovnováhy pro nominální měnové kurzy (v duchu BEER modelů - behavioural equilibrium exchange rate model) a hledají makroekonomické veličiny, které konzistentně ovlivňují dynamiku kurzu napříč širokým spektrem zemí. Modelové odhady provádějí na panelových datech pro 34 zemí světa za období 2000-2020. - Poznámky.

Jan Mallien, Jakob Blume

Notenbanken droht Imageverlust : Geldpolitik

Centrálním bankám hrozí ztráta tváře : měnová politika

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 220 (14.11.2022), S. 34-35

Centrální banky (v článku zmíněny ECB, Fed a centrální banky Belgie, Německa a Švýcarska) vykazují za první tři kvartály r. 2022 snížený zisk až ztrátu. Ta je způsobena růstem úrokových sazeb v kombinaci s emisí velkého množství státních dluhopisů. Klesající dlouhodobá bilance je kromě zmíněných faktorů v některých případech způsobena i budováním kapitálové zálohy (Deutsche Bundesbank) nebo převodem přebytků na státní rozpočet (Eidgenössische Bank). Rostoucí míra potenciálně rizikových faktorů a klesající zisky mohou ohrozit reputaci zmíněných centrálních bank jako garantů stabilní a udržitelné měnové politiky. -- Viz též komentář J. Malliena na s. 17.

Alžběta Vejvodová

Podnikatelé objevují svěřenské fondy : jen letos jich založili skoro osm set

Právní rádce, Sv. 30, (2022) č. 10, s. 24-25

Svěřenské fondy zavedl nový občanský zákoník v r. 2014 a momentálně jich v ČR existuje téměř 4,5 tisíce. Autorka stručně popisuje jejich fungování a dále se zaměřuje na důvody, které podnikatele v Česku vedou k založení svěřenského fondu. Uvádí, že v poslední době zájem o využití tohoto nástroje roste a popularitě se těší i zahraniční trusty (např. založení v Lichtenštejnsku). Mezi rozhodující faktory pro využití této formy správy majetku se řadí ochrana majetku pro případ rozvodu nebo před rodinnými spory, mezigenerační nástupnictví v podniku, fungování podniku po smrti společníka i nejistota při vyřizování pozůstalosti.

Raphael Minder

Poland's mortgage time bomb

Polská hypoteční časovaná bomba

Financial Times, Vol. 2022, No. 41171 (14.11.2022), p. 17

Historický systém prodeje úvěrů na bydlení ve švýcarských francích v Polsku způsobil, že mnoho polských majitelů domů se ocitlo v nesnázích. Banky v r. 2006 doporučily lidem, aby si vzali hypotéku ve švýcarských francích a využili tak nižších úrokových sazeb ve Švýcarsku než v Polsku. V následujících letech se však tato situace stala pro polský bankovní sektor časovanou bombou, protože klienti začali vést soudní spory, aby donutili hypoteční banky nést náklady spojené s kurzovým rizikem. Bankéři varují, že pokud budou dlužníci i nadále soudní spory vyhrávat, mohlo by to přivést řadu bank ke krachu.

Andreas Kröner, Yasmin Osman

Rekord statt Flaute

Rekord namísto stagnace

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 224 (18.11.2022), S. 34-35

Ze statistik KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau) vyplývá, že objem bankovních půjček v Německu roste i přes rizikovou ekonomickou a finanční situaci – v druhém čtvrtletí 2022 počet nových úvěrů stoupl oproti předchozímu kvartálu o 21,3 %, v důsledku čehož banky zpřísnily podmínky poskytování nových půjček. Článek analyzuje situaci, kdy poptávka po půjčkách stoupá u fyzických i právnických osob (zejm. malých podniků) i přes rostoucí úrokové sazby, předpovídá další striktní opatření bank jako ochranu před nedobytnými pohledávkami i výsledný dopad rostoucích sazeb a přísnějších opatření na německý bankovní sektor.

Laura Noonan, Siddharth Venkataramakrishnan

Revolut's growing pains

Rostoucí potíže společnosti Revolut

Financial Times, Vol. 2022, No. 41175 (18.11.2022), p. 17

Článek se věnuje současným problémům britské fintechové společnosti Revolut v souvislosti s otázkou, zda je připravena stát se bankou. Revolut se potýká s vyhlídkou na přísnější regulaci ze strany Evropské centrální banky, protože se snaží stát součástí evropského bankovního sektoru. Britské regulační orgány (FCA) musí společnosti Revolut ještě udělit bankovní licenci, o kterou požádala loni v lednu. Ta je podle šéfa Nika Storonského klíčová pro budoucnost společnosti. Revolut má mj. také mnoho provozních problémů.

Martina Kirsten Schmidt, Nicole Forbes Stowell, Carl Pacini, Gary Patterson

Senior financial exploitation through wills, trusts, and guardianship : basics, red flags, and prevention measures

Finanční zneužívání seniorů prostřednictvím posledních vůlí, svěřenství a opatrovnictví : základy, varovné příznaky a preventivní opatření

Journal of financial crime, Vol. 29, (2022) No. 4, p. 1222-1240

Příspěvek na základě studia literatury shrnuje problematiku finančních podvodů na seniorech, zejména v USA. Blíže zkoumány byly podvody týkající se závětí, svěřenství a opatrovnictví. Popsány jsou konkrétní typy podvodů (nátlak a nepatřičné ovlivňování u svěřenství a posledních vůlí) a uvedeny příklady podvodů s opatrovnictvím, které se podařilo odhalit a dovést před soud. Dané podvody se obecně obtížně odhalují, mj. kvůli neschopnosti podvedených podat svědectví - evidovaná čísla jsou tak podrepresentovaná. Dále se autoři věnují varovným signálům podvodů i možnostem, jak v případě podvodu zasáhnout či jak mu zabránit. Do budoucna podle autorů riziko podvodů poroste, vzhledem ke stárnutí populace a k očekávanému "Velkému přesunu majetku" (great wealth transfer), tj. přechodu majetku poválečné generace do rukou dalších generací. - Poznámky.

Yasmin Osman

Scharfe Kritik an EU-Regierungen : Bankenaufsicht

Ostrá kritika vlád EU : bankovní dozor

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 215 (7.11.2022), S. 34

Viceprezident Evropské centrální banky Luis de Guindos, vedoucí sekce bankovního dozoru ECB Andrea Enria a vedoucí bankovního dozoru EU José Manuel Campa varují před množstvím odchylek a výjimek na úrovni vlád členů eurozóny v rámci připravovaného programu Basel III. Podle jejich názoru tento přístup fakticky znemožní naplno aplikovat pravidla, definovaná v programu Basel III, což v důsledku může ohrozit stabilitu a odolnost bankovního sektoru EU.

Tipping the scale

Převrácení vah

The Economist, Vol. 445, (2022) No. 9321, p. 69

Podle některých odborníků zvyšují centrální banky ve vyspělých zemích v boji s inflací úrokové sazby nedostatečně, podle jiných však až příliš. V příspěvku jsou shrnuty argumenty a teorie, ze kterých obě strany vycházejí (Taylorovo pravidlo, racionální očekávání). Dle článku však situace hovoří spíše pro

další zvyšování úrokových sazeb - ekonomickým modelům ani finančním trhům se příliš nedaří inflaci předvídat, v posledním roce byl růst inflace setrvale podhodnocován. V nejistých dobách by měla proto mít větší váhu data nad ekonomickými prognózami. Článek tak doporučuje řídit se Taylorovým principem a realizovanou inflací, i za cenu pomalejší reakce v případě obratu situace.

Kate Duguid, Colby Smith

Treasury official proposes to make more bond data public

Úřednice ministerstva financí navrhuje zveřejnit více údajů o státních dluhopisech

Financial Times, Vol. 2022, No. 41174 (17.11.2022), p. 11

Vysoká úřednice ministerstva financí USA N. Liangová navrhla rozsáhlé změny ve způsobu zveřejňování transakcí na trhu s americkými vládními dluhopisy v hodnotě 24 bilionů dolarů, a to kvůli zvýšení transparentnosti a odolnosti nejdůležitějšího finančního trhu na světě. Obchodování na trhu státních dluhopisů je notoricky neprůhledné. Regulační orgány a investoři již dlouho volají po tom, aby větší přehled o trhu zvýšil důvěru investorů, pomohl úředníkům dříve odhalit problémy a obecněji posílil fungování a stabilitu trhu s státními obligacemi.

Worst of both worlds : persistent prices

Nejhorší z obou světů : dlouhodobě vysoké ceny

The Economist, Vol. 445, (2022) No. 9322, p. 67-69

O vyhlídkách světové ekonomiky v souvislosti s vývojem inflace i protiinflačními opatřeními. Některé indikátory naznačují blížící se recesi. Inflace je stále vysoká a loňský předpoklad, že růst cen zůstane omezený na vybrané komodity (energie, použitá auta v USA, či např. potraviny v Japonsku) a že po odeznění dojde k stabilizaci celkové inflace, se nenaplnil. Místo toho se "inflační virus" rozšířil do dalších zemí, s výjimkou některých států (Japonsko, USA, Velká Británie) dochází k tlakům na růst mezd a ani inflační očekávání nenaznačují, že by inflace měla v dohledné době klesat. Centrální banky jsou sice ochotné přivodit recesi, aby inflace klesla, ale může se stát, že to nebude stačit a že budou ekonomové postaveni před volbu ještě více přiškrtnout ekonomiku, nebo nechat rozeběhnout cenovou spirálu.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 30, (2022) č. 11

Banky v eurozóně budou muset nabízet okamžité platby 24/7 (s. 6); Malé a střední firmy ESG už nyní ovlivňuje (s. 9); MiCA je ve finále a regulátor je připravený (s. 10-13); Změny v zákoně o bankách aneb co nového v regulaci (s. 18); Aktuální otázky regulace posuzování úvěruschopnosti u spotřebitelských úvěrů - CCD2 (s. 20-21); Nová směrnice o spotřebitelských úvěrech přichází - CCD2 (s. 22-23); Co jsou OEM platby? Které jsou bezpečnější? (s. 26-27); Bonus ze série o DeFi: co jsou to DAOs a NFTs a jak souvisí s DeFi? (s. 28-29); Zaměstnanecké akcie jsou pro tuzemsko prozatím hudbou budoucnosti (s. 30-31); Licenční řízení a fintech? Mince se dvěma stranami... (s. 32-34); Nad stavebními spořitelny se smráká. Už po několikáté (s. 42-43); ČSE debatuje - Měnová politika ČNB v prostředí vysokého přebytku likvidity v českém bankovním sektoru (s. 46-47).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

A new Marshall Plan? : Ukraine

Nový Marshallův plán? : Ukrajina

The Economist, Vol. 445, (2022) No. 9321, p. 54-56

V příspěvku jsou připomenuty okolnosti, které provázely přijetí Marshallova plánu v západní Evropě po 2. sv. válce, v souvislosti s pomocí potřebnou k obnově Ukrajiny. Úspěšnost využití finančních prostředků určených k poválečné obnově se v různých zemích lišila - zatímco v Německu byly pod dohledem USA peníze použity ke skutečným investicím, např. Itálie pomoc využila na dovoz komodit a Velká Británie na splacení poválečného dluhu. V případě Ukrajiny se nyní objevují obavy ze zneužití peněz v pozdějších fázích obnovy kvůli tamní korupci. Na příkladu Marshallova plánu je však vidět, že v případě správného provedení mohou rozsáhlé programy pomoci skutečně znovuvybudovat a posílit zasažené ekonomiky.

Biden's billions**Bidenovy miliardy**

The Economist, Vol. 445, (2022) No. 9320, p. 74

Tzv. onshoring (přesouvání výroby ze zahraničí zpět do domácí země) bývá odůvodňován dvěma argumenty - bezpečnostním a ekonomickým. V případě ekonomického argumentu (např. v USA) zaznívá, že výroba na domácí půdě pomůže vytvořit nová pracovní místa. Vzhledem k tomu, že značná část výroby nyní závisí na moderních technologiích a ne na lidské práci, jako dříve, jsou však tyto zvažované přínosy sporné. V článku je diskutováno, zda pro Spojené státy existují skutečně i ekonomické důvody, proč přesouvat výrobu zpět na své území. Mimo možný vznik nových pracovních míst existují i další, ne zcela zjevné, ekonomické výhody - jak zjistily různé studie, umístění výroby v blízkosti výzkumu a vývoje může podpořit vznik inovací. Jiné studie však také poukázaly na souvislost s pracovní migrací - není mj. příliš efektivní podporovat domácí výrobu a zároveň bránit příchodu zahraničních talentů.

Bank of Finland

Energy will dominate euro area's economic outlook for a long time yet [elektronický zdroj]**Energetika bude dominovat hospodářskému výhledu eurozóny ještě dlouhou dobu**

Bank of Finland - Bulletin, Vol. 97 (2022), No. 3, p. 6-27

Finská centrální banka v příspěvku rozebírá dopady energetické krize na hospodářskou situaci a růst v eurozóně. Vysoké ceny energií se už promítají do cen, hospodářský růst ale ještě v plné míře postihnou. Dopady krize na trhu s energiemi na ekonomiku eurozóny mohou být dlouhodobé, výhled je navíc zatížen značnou nejistotou (vliv bude mít budoucí dostupnost energií i jejich ceny, stejně jako schopnost eurozóny provést energetickou transformaci). Příspěvek se dále dotýká mj. vývoje důvěry v ekonomiku, vlivu hospodářské situace ve světě na eurozónu, či nutnosti zpřísnovat měnovou politiku. - Poznámky. -- K energetické krizi viz i úvodník na s. 3-5 (o vlivu energetické krize na inflaci a o nutnosti měnové politiky na situaci reagovat, aby se předešlo inflační spirále). Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2022/11/BOF_bulletin_3_2022.pdf

Green light : climate change**Mít zelenou : klimatická změna**

The Economist, Vol. 445, (2022) No. 9321, p. 65-66

V minulosti platilo, že dosažení hospodářského růstu je spojeno s vyššími uhlíkovými emisemi. Ve 33 zemích světa s více než miliardou obyvatel se však již povedlo tento vztah zlomit - ekonomiky rostou, ale emise klesají. Nejedná se přitom výhradně o bohaté státy. Výsledek je zapříčiněn dvěma faktory - nižší energetickou náročností výroby a používáním "zelenějších" zdrojů. Úkolem do budoucna bude proces urychlit. The Economist uvádí i další důvod k optimismu - industrializace v rozvojových zemích probíhá jinak, než tomu bylo v minulosti (např. Indie a Vietnam sice stále používají uhlí, ale využívají ho efektivněji). -- K tématu viz i článek "Debunking degrowth: carbon and the economy" na s. 18.

Daniel Redek

Hospodaření s energiemi ovlivňuje mnoho faktorů

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 10, s. 34-36

Porovnání výroby a spotřeby energií v Česku v r. 2020 s ostatními členskými státy Evropské unie. Převládající zdroj výroby energií je v každé zemi určen mnoha faktory, v EU pocházelo nejvíce primární energie z obnovitelných zdrojů (40,8 %) a z jaderného paliva (30,5 %). EU je závislá na dovozu paliv, především ropy a zemního plynu (energetická závislost činila 58 %), Česko se stalo pátou nejméně závislou ekonomikou EU (39 %). Na konečné spotřebě paliv a energií se nejvíce podílely ropné produkty (35 %), elektrická energie (23,2 %), zemní plyn a vyrobené plyny (22,3 %), v ČR tvořily ropné produkty jen 26,8 % (3. nejmenší podíl). Průměrný byl v ČR i podíl spotřebované energie. Podíl zelené energie činil 22 %, rozdíly mezi zeměmi pramení z různé dostupnosti přírodních zdrojů (potenciál pro výstavbu vodních elektráren a dostupnost biomasy). -- Viz i další příspěvky tematické přílohy Energie v Česku na s. 19-33 (struktura konečné spotřeby, dovoz a spotřeba zemního plynu, producenti ropy, paliva aj.).

Martin Kölling, Matthias Peer

Chinas Rivalen formieren sich : Wettbewerb in Asien

Čínští rivalové se formují : konkurence v Asii

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 224 (18.11.2022), S. 12-13

Pohled na čínskou konkurenceschopnost a související faktory v asijském prostoru. Stručné srovnání výhledu hospodářského růstu, statistik zahraničních investic, demografických faktorů, vývoje a výzkumu a burzovních trhů s Japonskem, Indií, Jižní Koreou, Tchaj-wanem a Sdružením národů jihovýchodní Asie.

Klaus Stratmann

Kosten in Höhe von 54 Milliarden Euro : Energiekrise

Náklady ve výši 54 miliard eur : energetická krize

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 222 (16.11.2022), S. 7

Spolkové ministerstvo hospodářství předložilo návrh cenového stropu plynu, podle něhož budou odebírat domácnosti a soukromí odběratelé 80 % roční spotřeby za fixní cenu 12 centů/kWh. Spotřeba nad 1,5 milionu kWh za rok pak bude ze 70 % fixována na 7 centů/kWh. Domácnosti a firmy (zejm. průmysl) tak do začátku r. 2024 podle předpokladů ušetří až 54 miliard eur. Cenový strop by měl platit od začátku r. 2023 do dubna 2024. Návrh je v současnosti ve své předběžné podobě, otevřená zůstává především otázka zdanění dotovaných cen jako státního příspěvku ve vztahu k dani z obratu či příjmu.

Karolína Zábojníková, Jiří Kamenický

Kupní síla domácností slábne a s ní ekonomický růst

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 10, s. 14-15

Meziroční přírůstek HDP v ČR v letošním druhém čtvrtletí dosáhl 3,7 % a ve srovnání s předchozími kvartály zpomalil. Celou ekonomiku ovlivňoval prudký růst cen energií a paliv, meziroční růst spotřebitelských cen se postupně vyšplhal na 17,5 % (růst cen ve většině oddílů spotřebního koše). Kupní síla domácností byla ovlivněna reálným propadem průměrné mzdy, důvěra domácností v další vývoj ekonomiky prudce klesala. Graf dokládá reálný růst HDP, příspěvky spotřebních kategorií k mezičtvrtletnímu růstu spotřeby a saldo důvěry domácností od r. 2016 do konce 1. pololetí 2022 i příspěvky vybraných složek spotřebitelského koše k meziročnímu růstu cen od ledna 2021 do srpna 2022.

Taking the slow road : infrastructure planning

Pomalá cesta : plánování infrastruktury

The Economist, Vol. 445, (2022) No. 9321, p. 29-30

Další článek z volné série příspěvků o problémech zatěžujících britský hospodářský růst rozebírá, proč se v Británii nedaří realizovat projekty hospodářské infrastruktury. Je zmíněno, že nedochází k aktualizaci strategických dokumentů ("national policy statements") kvůli rychle se střídajícím vládám v posledních letech - neaktuální dokumenty pak vedou k tomu, že je pro odpůrce projektů snazší tyto projekty zablokovat, popř. zpomalit. Podstatná část problému však spadá na hlavy samotných britských politiků - britské vlády nejsou schopné určit, čeho vlastně chtějí dosáhnout, popř. jak různé své cíle sladit (např. výstavbu infrastruktury s ochranou životního prostředí). -- K tématu "Britain's growth crisis" viz i články v několika předcházejících číslech The Economist (od č. 9300/2022).

Informatika. Počítače

Christian Davies, Scott Chipolina

How North Korea became a crypto crime hub

Jak se Severní Korea stala centrem kryptozločinu

Financial Times, Vol. 2022, No. 41172 (15.11.2022), p. 15

Krádeže kryptoměn se staly jedním z hlavních zdrojů příjmů Severní Koreje, ta z nich financuje své nelegální zbrojní programy. Na začátku letošního roku napadl severokorejský hackerský syndikát sítě blockchainů a odnesl si zhruba 620 milionů dolarů v kryptoměně ether. Kryptoměnovou loupež, jednu z největších svého druhu v historii, potvrdila FBI. Kryptoanalytická společnost Chainalysis odhaduje, že Severní Korea jen za prvních devět měsíců r. 2022 ukradla z decentralizovaných kryptoměnových burz přibližně miliardu dolarů. Rostoucí páchaní kryptoměnových loupeží v Severní Koreji rovněž posloužilo jako důkaz absence smysluplné mezinárodní regulace kryptotrhů.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Carsten Volkery

Brüssel blockiert Milliarden für Ungarn

Brusel blokuje miliardy pro Maďarsko

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 229 (25.11.2022), S. 11

Evropská komise prodloužila zmrazení 7,5 miliard eur pro Maďarsko kvůli podezření z nedostatečné prevence korupce a ovlivňování justice ze strany premiéra V. Orbána. Uvolnění prostředků bylo podmíněno provedením sedmnáctibodové reformy v kritizovaných oblastech do 19.11.2022. Na prosinec bylo kvůli nedostatečným výsledkům svoláno zvláštní zasedání Rady Evropy ohledně pozastavení dalších finančních prostředků Orbánově vládě. Maďarsko v reakci vetuje přijetí globální minimální daně a bude obstruovat další finanční pomoc Ukrajině.

Xiangming Chen

Connection meets disruption : the China-Europe Freight Train and the war in Ukraine

Spojení versus narušení : čínsko-evropská železniční nákladní doprava a válka na Ukrajině

The European financial review, Vol. 13, (2022) No. (5) October - November, p. 3-13

Shrnutí deseti let existence CEFT (China-Europe Freight Train, Čínsko-evropská železniční nákladní trasa). Článek vedle shrnujících statistik nákladní dopravy po čínsko-evropské síti tras rekapituluje i urbanistický, politický a lokálně-správní dopad na tranzitní i cílová města, uvádí provoz do kontextu s relevantní námořní dopravou a blíže se zabývá vlivem exportní trasy na vybraná čínská města. Podrobně se věnuje vlivu války na Ukrajině jak na logistickou, tak na politickou stránku fungování čínsko-evropské dopravní tepny.

Dana Heide, Teresa Stiens

Den Blick Richtung Afrika

Pohled směrem k Africe

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 222 (16.11.2022), S. 12

Bližší pohled na německé přehodnocení ekonomických a v důsledku i politických vztahů s Afrikou. Spolková vláda v rámci postupného přehodnocování obchodních a politických vztahů s Čínou vytváří pod záštitou Spolkového ministerstva pro rozvoj (BMZ) aktualizovanou strategii, zaměřenou na výhledovou investiční konkurenci Číně v africkém prostoru. Čínské investice, převážně uskutečněné prostřednictvím iniciativy Pás a stezka (Belt and Road Initiative, BRI) jsou politicky motivované, aniž by podmínky investic a půjček byly pro recipienty výhodné, což vytváří prostor pro konkurenční evropské, potažmo německé projekty.

Karin Finkenzeller

Falken ante portas : Kroatien

Sokolové před branami : Chorvatsko

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 47, S. 44-45

Chorvatsko vstoupí do eurozóny na začátku r. 2023. Země dosahuje vysokého růstu a poměrně nízkého státního dluhu. Šéf její centrální banky je považován za zastávce tvrdé protiinflační politiky.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Christoph Wronka

Digital currencies and economic sanctions : the increasing risk of sanction evasion

Digitální měny a hospodářské sankce : rostoucí riziko vyhýbání se sankcím

Journal of financial crime, Vol. 29, (2022) No. 4, p. 1269-1282

Autor v příspěvku na základě analýzy sekundárních dokumentů zkoumá vliv boomu digitálních měn na hospodářské sankce - do jaké míry digitální měny zvyšují riziko obcházení sankcí a jaká nápravná opatření by případně mohla být přijata. Zmíněny jsou i konkrétní významné případy zemí, které o obcházení sankcí usilují (Venezuela, Rusko, Írán). I přes rozmach digitálních měn je sankce stále možné vymáhat, úspěšnost však podle autora závisí na schopnostech státu, který sankce uvalil, a na mezinárodní spolupráci při vyvíjení a uplatňování opatření regulujících používání digitálních měn.

Benjamin Parkin, Chloe Cornish

India's answer to Belt and Road

Indická odpověď na iniciativu Nové Hedvábné stezky

Financial Times, Vol. 2022, No. 41187 (2.12.2022), p. 17

Přestože Indie ve svých zahraničních půjčkách za Čínou značně zaostává, zintenzivnila v posledních letech své úsilí a poskytla sousedním zemím, včetně finančně ohrožených zemí (např. Srí Lanka), úvěry v hodnotě desítek miliard dolarů. Indické společnosti také v regionu rychle expandují a vytvářejí protiváhu čínským obchodním aktivitám. Role Indie jako věřitele rychle vzrostla. Podle vládou podporovaného think-tanku RIS se kumulativní rozvojová pomoc Indie od její nezávislosti v r. 1947 od r. 2014 téměř zdvojnásobila z 55 miliard na 107 miliard dolarů.

Marek Šimandl ; rozhovor vedl Petr Pour

Roli generálního ředitele chápu jako manažerskou funkci [elektronický zdroj]

Clo-douane, Sv. 56, 2022, č. 9, s. 6-7

Marek Šimandl, nový generální ředitel Celní správy České republiky a bývalý ředitel ÚZSI, v rozhovoru představuje své dosavadní působení ve státní správě i stručně prvotní náhled na celní správu a její směřování (kompetence, kterými se celní správa zabývá a může zabývat; organizační struktura; celkový stav; priority). Plný text dostupný z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/casopis-clo-douane/Stranky/vydana-cisla-v-roce-2022.aspx>

Lenka Heřmánková

Stav a vývoj daňových a celních příjmů k 30.9.2022

Clo-douane, Sv. 56, (2022) č. 10, s. 8-9

Zůstatky na účtech celní správy ČR ke dni 30.9.2022. Celkové zůstatky příjmů státního rozpočtu na účtech CS. Dovoz (DPH, spotřební daně, clo, správní poplatky, příslušenství); vnitrostátní spotřební daně; dělená správa; meziroční srovnání.

June Yoon

The cost of a China chip ban

Cena zakazu čipů z Číny

Financial Times, Vol. 2022, No. 41181 (25.11.2022), p. 15

Nová americká exportní pravidla mají poškodit čínské výrobce čipů v naději, že země technologicky zaostane. Mohla by mít ale i nezamýšlené důsledky v podobě zvýšení inflačních tlaků u řady výrobků. V dlouhodobějším horizontu americký zákaz čipů z Číny zvýší ceny všech druhů čipů. Tento účet zaplatí podniky a spotřebitelé.

Ties that blind

Pouta, která oslepují

The Economist, Vol. 445, (2022) No. 9320, p. 67

O obchodních vztazích mezi velkými německými podniky a Čínou. Čína je pro Německo už několik let nejdůležitějším obchodním partnerem, zároveň Německo vykazuje vysoký podíl přímých zahraničních investic v Číně (na rozdíl od USA). Evropští politici si po invazi Ruska na Ukrajinu uvědomují rizikovitost provázání s dalšími autokratickými režimy, Německo je nicméně se svými kroky i vyjádřeními poněkud opatrnější, jak dokládá kauza přístavu v Hamburku či debata o možnosti čínské firmy Huawei účastnit se tendrů na vybudování německých 5G sítí. Dřívější domněnka, že Čína se prostřednictvím obchodu se Západem postupně změní v demokracii, je pravděpodobně nereálná, jak se potvrdilo i u Ruska. Neukončovat veškeré obchodní vztahy s Čínou je dle článku pochopitelné, zároveň je však nerozumné je dále prohlubovat.

David Kubenz, Martin Ivan

Uctění památky padlých příslušníků finanční stráže

Clo-douane, Sv. 56, (2022) č. 10, s. 14-15

V dalším z příspěvků věnujících se dějinám Finanční stráže ve 2. polovině 30. let minulého století autoři připomínají několik incidentů, ke kterým došlo v r. 1938 (přepadení oddělení Finanční stráže Nové Vilémovice, tragické události na hraničním přechodu Vidnava, obrana Vápenné). Uvedeny jsou také historické okolnosti, které konflikty zapříčinily. Pod záštitou Celního úřadu pro Olomoucký kraj se konají pravidelné pietní akty k těmto událostem.

František Hyčka

Výzbroj bezpečnostních sborů rezortu ministerstva financí v letech 1918 až 1948

Clo-douane, Sv. 56, (2022) č. 11, s. 10-13

Představení výzbroje Finanční stráže za 1. republiky, do r. 1940 a po 2. světové válce, včetně historického kontextu. Doplněno fotografiemi.

Podnik a podnikání

Thomas Carré, Xavier Coeln, Grégoire de Warren, Marie Khater, Adrien Moutel, Eloïse Villani

Bond market borrowing by non-financial corporations [elektronický zdroj]

Půjčky nefinančních korporací na trhu s dluhopisy

Trésor-economics, No. 313 (2022), p. 1-11

Příspěvek analyzuje financování nefinančních korporací ve vyspělých zemích od přelomu tisíciletí do současnosti. Nefinanční korporace mohou v případě potřeby financování požádat o úvěr (obvykle bankovní), popř. vydat dluhopisy (tj. obrátit se na finanční trhy). Od finanční krize v r. 2008 se financování prostřednictvím podnikových dluhopisů zvýšilo - možnou příčinou je přísnější bankovní regulace, ale také expanzivní měnová politika centrálních bank rozvinutých zemí. Nefinanční podniky mohou prostřednictvím emise dluhopisů diverzifikovat své financování, z mnoha důvodů rozebraných v článku se však tento trend může pro ekonomiku stát zdrojem zranitelnosti. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/tags/Tresor-Economics>

Tereza Pondikasová, Anna Zemandlová

Preventivní restrukturalizace : procesualistický pohled

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 20, s. 702-708

Autorky se věnují problematice optimální podoby procesního zakotvení preventivní restrukturalizace v českém právním řádu. Jelikož se domnívají, že v mnoha ohledech může být dobrým legislativním předobrazem procesní část německého zákona o stabilizaci a restrukturalizaci podniku (StaRUG), v podstatných rysech představují i její koncepci. Nejprve charakterizují podstatu preventivní restrukturalizace a uvádějí, že její stěžejní část se realizuje prostřednictvím právem regulované podpory vyjednávání dlužníka s věřiteli, jež v optimálním případě vyústí v přijetí restrukturalizačního plánu a jeho následné potvrzení restrukturalizačním soudem. Dále postupně rozebírají roli soudu vymezenou směrnicí o restrukturalizaci a insolvenční (2019/1023/EU), procesní rámec ve vnitrostátní úpravě i procesní regulaci restrukturalizace v německé úpravě (stabilizační a restrukturalizační rámec, plán restrukturalizace, stabilizační nařízení). Kriticky pohlíží na návrh restrukturalizačního řízení v transpozičním českém zákoně a formulují doporučení k dobrému fungování preventivní restrukturalizace v praxi. - Poznámky.

By Matthew Smith, Danny Yagan, Owen Zidar, and Eric Zwick

The rise of pass-throughs and the decline of the labor share

Vzestup tzv. pass-through podniků v USA a klesající podíl práce na přidané hodnotě

The American Economic Review, Vol. 112, (2022) No. 3 (Insights), p. 323-340

Studie se zabývá souvislostí mezi vzestupem tzv. pass-through podniků v USA (speciální organizační forma, která se vyznačuje daňovým zvýhodněním) a poklesem podílu práce na přidané hodnotě v národních účtech. Je zjištěno, že při zohlednění vlivu nárůstu pass-through podniků je pokles podílu práce v letech 1978-2017 nadhodnocený o více než 30 %. Zjištění prezentovaná v článku mj. poukazují na to, že je podstatné při makroekonomickém měření brát v úvahu vliv daní, jinak může docházet ke zkreslením. - Poznámky.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Karolína Bajajová

Vliv pandemie covidu-19 na vývoj režimů sociálního státu

Fórum sociální politiky, Sv. 16, (2022) č. 4, s. 12-18

Autorka zkoumá, jak významně ovlivnila vývoj sociálních politik opatření realizovaná během pandemie covidu-19 ve vybraných evropských zemích (režimech sociálního státu). Tyto režimy jsou v komparativní

analýze reprezentovány státy vykazujícími typické znaky jednotlivých režimů - Německo (korporativistický režim), Švédsko (sociálně-demokratický režim), Velká Británie (liberální režim) a doplněny ČR. Autorka nejdříve přibližuje kontext vývoje států a změny v počáteční fázi pandemie, dále identifikuje nová opatření a hodnotí jejich rozsah, významnost a dlouhodobost. Zajímá se o vliv změn na institucionální dědictví a trajektorie režimů. Následně shrnuje zjištění pro jednotlivé státy a implikace pro jejich sociální politiku. Přestože vybrané státy většinou v průběhu pandemie následovaly trajektorie svého institucionálního nastavení, objevily se určité zajímavé a překvapivé odchylky, na které autorka upozorňuje. - Poznámky. -- Viz i další příspěvky čísla zaměřeného na sociálně-politické dopady koronavirové pandemie.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

After the bust

Po prasknutí

The Economist, Vol. 445, (2022) No. 9322, p. 71

Krise na čínském trhu s nemovitostmi se táhne. V polovině listopadu 2022 představila čínská centrální banka a bankovní regulátor nový plán, jak sektoru pomoci (mj. podpora komerčních bank, aby financovaly pozastavené projekty, či prodloužení splatnosti půjček). Otázkou ovšem je, jak se do budoucna bude vyvíjet poptávka po nemovitostech, když čínští představitelé příliš nepodporují spekulativní nákupy nemovitostí. Příspěvek poptávku po nemovitostech určených k bydlení dává do souvislosti i s tzv. urbanizační křivkou a s jejím vlivem na prodej nemovitostí a na výstavbu. I přes určité šance na zotavení je do budoucna problémem nízká spotřebitelská důvěra. Dle článku v minulosti čínskou ekonomiku zachránil trh s nemovitostmi - teď to bude muset být naopak. Trh s nemovitostmi v Číně zachrání jen oživená ekonomika.

Philipp Frohn, Martin Gerth, Niklas Hoyer, Saskia Littmann, Heike Schwerdtfeger

Da geht noch was!

Ještě s tím jde něco dělat!

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 44, S. 14-22

Prudce rostoucí úrokové sazby ukončily v Německu boom na trhu s domy a bydlením. Kupující však mohou i nyní profitovat ze správné lokality a správné nemovitosti - navzdory demografickému vývoji, inflaci a energetickému šoku.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Stefan Müller

Die Erteilung digitaler Gehaltsabrechnungen in der Arbeitsrechtspraxis

Vydávání digitálních výplatních pásek v pracovněprávní praxi

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 42, S. 2474-2476

Digitalizace světa práce postupuje. To je stále více patrné i při vydávání výplatních pásek. Ty se již často nezasílají zaměstnancům v tištěné papírové podobě, ale digitálně. Článek poskytuje přehled základních rámcových podmínek podle pracovního práva v Německu, které je třeba zohlednit v souvislosti s vydáváním digitálních výplatních pásek. - Poznámky.

Henrike Adamsen, Varinia Bernau, Jannik Deters, Karin Finkenzeller, Philipp Frohn, Dominik Reintjes, Dieter Schnaas

Lustlos und begehrt

Bez nálady a žádání

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 46, S. 16-23

Home office, čtyřdenní pracovní týden, více dovolené, nedostatek chuti do práce: 42 procent německých manažerů tvrdí, že jejich zaměstnanci nejsou dostatečně nadšení. Nedostatek kvalifikovaných pracovníků však dává zaměstnancům novou sílu a s ní rostou i jejich požadavky. Článek rozebírá, jak se s tím firmy vyrovnávají, co mohou nabídnout svým zaměstnancům a jak situace souvisí s investicemi v zahraničí.

Alena Křížková, Kristýna Pospíšilová

Rodičovství a genderové mzdové rozdíly ve vybraných kontextech trhu práce před pandemií covidu-19 a na jejím začátku

Fórum sociální politiky, Sv. 16, (2022) č. 4, s. 2-11

Významným zdrojem genderových mzdových rozdílů (GPG) je rodičovství. Autorky identifikují souvislost genderových rozdílů v odměňování s rodičovstvím, a to v konkrétních vybraných organizačních kontextech. Analyzují trendy vývoje GPG v souvislosti s rodičovstvím od r. 2008, včetně pandemického r. 2020. Zaměřují se na jednotlivé věkové kategorie pracovníků v letech 2008, 2018 a 2020, na stejné pozici v platové i mzdové sféře, ve vybraných oborech NACE a na pracovištích dle velikosti. Po představení dat a metody analýzy autorky interpretují výsledky analýzy GPG. Zjišťují, že jak v mzdové, tak v platové sféře jsou genderové mzdové rozdíly nejvyšší v rodičovských věkových kategoriích. - Poznámky. -- Viz i další příspěvky monotematického čísla zaměřeného na sociálně-politické dopady koronavirové pandemie.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda

Sv. 70, (2022) č. 11

Zvýšení důchodů a příplatků k důchodu v roce 2023 - nařízení vlády č. 290/2022 Sb. (s. 8-11); Srážky ze mzdy od 1.10.2022 (s. 12-13); Nařízení vlády č. 303/2022 Sb.: změna teploty na pracovišti - podmínky ochrany zdraví při práci (s. 14-15); Jaké povinnosti má zaměstnavatel vůči odborové organizaci (s. 16-20); Překážka v práci na straně zaměstnavatele a neplacené volno - judikát sp. zn. 21 Cdo 496/2022 (s. 27-30); OECD: nejvíce poklesla daň z příjmu v Česku (s. 31-32); Vzory dokumentů z pracovněprávní oblasti - konkurenční doložka, dohoda o změně pracovní smlouvy, dohoda o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených zaměstnanci, výzva zaměstnance k odstranění neuspokojivých pracovních výsledků, upozornění zaměstnance na možnost výpovědi (s. 40-51).

Právo

Daniel Patěk

"Přepište stanovy" aneb řádné určení předmětu podnikání obchodní korporace dle Nejvyššího soudu

Obchodní právo, Sv. 31, (2022) č. 10, s. 2-13

Článek rozebírá rozhodnutí Nejvyššího soudu z r. 2021 ohledně neurčitosti vymezení předmětu podnikání obchodních korporací (sp. zn. 27 Cdo 3549/2020). Rozvádí, proč se nejedná o překvapivé rozhodnutí a proč nepředstavuje pro obchodní korporace takovou hrozbu, jak bylo někdy prezentováno. Je však dalším významným příspěvkem k formulaci vztahů mezi orgány obchodních korporací. Závěrem autor naznačuje dosud neřešené možnosti úpravy předmětu podnikání v zakladatelském právním jednání. - Poznámky.

Dominik Skočovský

Částečné odstoupení od smlouvy

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 30, (2022) č. 3, s. 489-521

Autor se zabývá problematikou částečného odstoupení od smlouvy a jeho vybraných aspektů. Upozorňuje na jednostrannou povahu odstoupení od smlouvy, s tím spojený problém oprávněného zájmu dlužníka na nedělitelnosti závazku a na otázku hospodárnosti částečného odstoupení. Dále analyzuje jeho českou právní úpravu v občanském zákoníku a obecně ji komparuje s právní úpravou německou (BGB), rakouskou (ABGB) a s Úmluvou OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží (CISG). Zatímco český občanský zákoník upravuje částečné odstoupení od smlouvy jen pro specifické situace předvídané § 2004 odst. 2 a 3, zahraniční úpravy ho umožňují pro širší množinu případů (např. při částečně vadném plnění, nebo v případech, kdy nebylo plněno vůbec). Největší pozornost je věnována předpokladům pro částečné odstoupení (určitost úkonu, vzájemná podmíněnost, oddělitelnost, důvod pro odstoupení, souvislost mezi důvodem a rozsahem odstoupení, aj.). Následně se autor věnuje i problematice účinků částečného odstoupení od smlouvy. - Poznámky.

Stefan Hessel, Christoph Callewaert

Das aktuelle und zukünftige Cybersicherheitsrecht der EU : die wesentlichen Pflichten für Unternehmen und deren praktische Umsetzung

Současné a budoucí právo EU v oblasti kybernetické bezpečnosti : základní povinnosti pro podniky a jejich praktické provádění

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 44, S. 2589-2592

V září 2022 předložila Evropská komise návrh nařízení o kybernetické odolnosti (Cyber Resilience Act). Cílem nového zákona je zavést komplexní pravidla kybernetické bezpečnosti pro výrobce, dovozce a distributory výrobků s digitálními prvky. Kromě dokumentovaného posouzení rizik a dodržování lhůt pro oznámení v případě zranitelností budou výrobci v budoucnu povinni poskytovat bezpečnostní aktualizace po celou dobu životnosti výrobku. Akt o kybernetické odolnosti je součástí strategie kybernetické bezpečnosti EK a bude využit jako příležitost k poskytnutí přehledu o klíčových právních aktech týkajících se kybernetické bezpečnosti, jako je nová směrnice NIS-2 a zákon o odolnosti digitálních operací pro finanční sektor. - Poznámky.

Jan-Christoph Rudowicz, Marc Schweda

Der Digital Markets Act : die EU zählt die digitalen Giganten

Akt o digitálních trzích : EU krotí digitální giganty

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 43, S. 2526-2532

Po rychlém legislativním procesu byl v Úředním věstníku EU dne 12.10.2022 zveřejněn zákon o digitálních trzích (Digital Markets Act, DMA). Tento zákon, jakožto asymetrická sektorová regulace, ukládá společnostem provozujícím online platformy s funkcí gatekeepera komplexní a dalekosáhlé povinnosti v oblasti jejich působení a chování. Článek obsahuje přehled zákona o digitálních trzích a zákazů a omezení, které zavádí. - Poznámky.

Evropská komise přijala unijní právní úpravu smluvní odpovědnosti za vadné výrobky a mimosmluvní občanskoprávní odpovědnost v rámci umělé inteligence

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 20, příl. Legislativa s. i-ii

Informace o návrhu evropské směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky, jehož cílem je, aby úprava předpisů členských států odrážela novou povahu a rizika výrobků v závislosti na technologickém vývoji. Jádrem jsou zvláštní ustanovení o odpovědnosti za vadné výrobky, která upravují pravidla odpovědnosti hospodářských subjektů za škody způsobené vadnými výrobky a podmínky, za nichž vzniká právo na náhradu škody. Navržená směrnice zakládá smluvní odpovědnost za vadné výrobky zakoupené přímo od výrobců i mimo EU a současně zmírňuje důkazní břemeno ve složitých případech a při uplatňování nároků. Dále je v příspěvku představen návrh evropské směrnice o přizpůsobení pravidel mimosmluvní občanskoprávní odpovědnosti umělé inteligenci. Ten zjednodušuje právní postup pro poškozené, pokud jde o prokazování, že něčí zavinění způsobilo újmu, a zavádí dva hlavní prvky: "domněnku příčinné souvislosti" a právo přístupu k důkazům od společností a dodavatelů v případech, kdy se jedná o vysoce rizikové systémy umělé inteligence.

Patrícia Mučka Pevala

Fikce doručení u jednotlivých způsobů doručování. II.

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 20, s. 708-717

Článek se nejprve zabývá fikcí doručení ve správním právu, která může nastat při uložení písemnosti; rozebírá podmínky fikce doručení, počítání lhůty i nedůsledné rozlišování pojmu lhůta a doba ve správním řádu, jež zapřičiňuje nesrozumitelnost aplikování pravidel počítání času dle § 40 SpŘ. Následně je pozornost věnována jednotlivým podmínkám, za kterých může nastat fikce doručení při znemožnění předání poučení a neumožnění doručení, přičemž autorka řeší, zda v praxi s touto fikcí vyvstávají problémy či nikoliv. Dále představuje fikci doručení při doručování veřejnou vyhláškou a zvažuje, zda jsou jednoznačně stanoveny podmínky, za kterých tato fikce doručení může nastat. - Poznámky. -- Více k fikci doručení viz Daňový a účetní TIP č. 22/2022, s 1-6.

Nadja Capus and Kei Hannah Brodersen

Negotiating without the victim state : the exclusiveness of anticorruption settlements

Vyjednávání bez poškozeného státu : exkluzivita protikorupčních vyrovnání

Journal of financial crime, Vol. 29, (2022) No. 4, p. 1249-1268

Příspěvek se na třech případových studiích z Francie, Švýcarska a Velké Británie zabývá uplácením ze strany zahraničních firem. Autorky se zaměřují zejména na odškodnění poškozených států a na to, zda jsou tyto státy o probíhajících případech vůbec informovány. Ve svých zjištěních autorky poukazují na právní a praktické překážky, které odškodnění brání. - Poznámky. -- K boji proti korupci v různých souvislostech viz i další články v čísle: s. 1155-1171, s. 1356-1369 a s. 1370-1381.

Novela zákona o evidenci skutečných majitelů nabyla účinnosti

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 20, příl. Legislativa s. ii

Informace o zákoně č. 245/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů. Přijetím této novely s účinností od 1.10.2022 je zajištěna kompatibilita české právní úpravy evidování skutečných majitelů s předpisy EU. K hlavním změnám patří nové vymezení skutečného majitele a zrušení některých dosavadních výjimek z evidenční povinnosti (pro církve, SVJ, aj.). Skutečný majitel již nebude vymezen pomocí pojmů koncového příjemce a osoby s koncovým vlivem. V článku je podrobněji rozebrána nová úprava a je zdůrazněno, že ve většině případů novela nevyvolá potřebu revize údajů v evidenci skutečných majitelů z iniciativy dotčených právnických osob. -- Viz také UNES č. 11/2022, s. 30-32.

Kristýna Valešová

Škoda způsobená trestným činem spáchaným zaměstnancem při výkonu závislé práce třetí osobě a její uplatnění v adhezním řízení

Bulletin advokacie, Sv. 2022, č. 10, s. 42-43

Článek stručně nastiňuje řešení jednoho z problémů vznikajících při uplatňování nároku na náhradu škody, která byla způsobena trestným činem spáchaným zaměstnancem při výkonu závislé práce. Svoje úvahy autorka podporuje několika relevantními rozhodnutími Nejvyššího soudu. - Poznámky.

Jáchym Oswald

Úvod do problematiky insolvenčního řízení

Účetnictví, Sv. 2022, č. 11, s. 18-26

Autor v příspěvku tematicky zaměřeného čísla "vybrané problémy insolvencí a likvidací" uvádí do problematiky insolvenčního řízení v ČR. Nejprve definuje a vysvětluje základní pojmy a následně se věnuje dvěma nejčastějším způsobům řešení úpadku: konkurzu a reorganizaci. - Poznámky. -- Viz i další příspěvky na s. 3-9, 10-17, 27-35, 36-37 a 38-45.

Martin Štika

Zastavování dlouhodobě bezvýsledných exekucí v rozměru právně výkladovém, ústavním a společenském

Bulletin advokacie, Sv. 2022, č. 11, s. 36-42

S účinností od 1.1.2022 došlo k rozsáhlé novele exekučního práva provedené zákonem č. 286/2021 Sb. Jejím prostřednictvím se dosavadní materie exekučního práva rozšířila mimo jiné o řadu tzv. amnestujících institutů, mezi které patří Milostivé léto I, zastavování tzv. marných bagatelních exekucí a zastavení dlouhodobě bezvýsledných exekucí. Počínaje 1.9.2022 nabyt účinnosti zákon č. 214/2022 Sb., který upravuje zejména Milostivé léto II. Podle autora přinášejí tyto změny do exekučního práva principy charakteristické zejména pro insolvenční právo. Autor upozorňuje, že exekuční a insolvenční řízení plní v rámci právního řádu ČR zcela odlišnou úlohu a jejich umělé přibližování je pro fungování právního státu škodlivé. - Poznámky.

Statistika. Demografie. Sociologie

Pavel Hortig

Berní rula zavedla pořádek

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 10, s. 48-49

Berní rula z 50. let 17. století je prvním úplným soupisem počtu a majetku berních poplatníků, tzn. poddaných v Českém království. Zahrnovala pouze poddanské pozemky a usedlosti, nikoliv majetek šlechty a duchovních. Základ tvořily příznávací listy jednotlivých vrchností, pro něž byly předepsány nové důkladné formuláře. Příspěvek popisuje důvody vzniku berních rul, způsob zjišťování soupisu pozemků a osob na nich hospodařících, evidované údaje i nedostatky a stížnosti proti zápisům v berní rule. Dále je shrnut význam a využití těchto historických dat pro současnost.

Jakub Vincenc

FISIM methodology and options of its estimation : the case of the Czech Republic

Metodika FISIM a možnosti odhadu : případ České republiky

Statistika, Vol. 102, (2022) No. 3, p. 347-359

Nepřímo měřené služby finančního zprostředkování (FISIM) jsou úpravou v národních účtech, která představuje významný prvek produkce finančních institucí. Proto jsou metodologické aspekty této úpravy stále široce diskutovanou otázkou. V případě České republiky je institucí odpovědnou za odhad FISIM Český statistický úřad. Článek důkladně analyzuje přístup této instituce a porovnává jej s názory řady autorů. Cílem příspěvku je navrhnout zlepšení současné metodiky odhadu a zjistit další možnosti, jak co nejpřesněji odhadnout hodnotu FISIM. - Poznámky.

Jiří Novák

Population census microdata availability

Dostupnost mikrodát ze sčítání lidu

Statistika, Vol. 102, (2022) No. 3, p. 299-330

Studie přináší přehled a souhrnné informace o zveřejňování mikrodát ze sčítání lidu ve světě. Tento typ údajů je vysoce důvěrný. Autor popisuje šíření mikrodát ze sčítání lidu národními statistickými úřady s cílem zmapovat rozdíly mezi jednotlivými zeměmi a kategorizovat je. Analyzuje různé přístupy k dostupnosti mikrodát a k ochraně těchto údajů. Informace byly získány z veřejně dostupných podkladů a z průzkumu, při němž byly osloveny vybrané statistické úřady. Bylo zjištěno, že z 223 zemí (včetně závislých území) zpřístupnilo mikrodata vědecké komunitě 100 zemí, přičemž 30 zemí poskytuje přístup k mikrodátům také veřejnosti. - Poznámky.

Anna Šťastná

První data výzkumu "Současná česká rodina" volně dostupná v datovém archivu

Fórum sociální politiky, Sv. 16, (2022) č. 4, s. 42-43

Zpráva představuje nová data z výzkumu Současná česká rodina, který je součástí mezinárodního šetření Generations and Gender Survey (GGS). Jeho cílem je poskytnout výzkumníkům a tvůrcům sociálních a rodinných politik mezinárodně srovnatelná data o jednotlivcích, jejich životní dráze i rodinných vztazích. Longitudinální design dotazníkového šetření má zásadní význam pro pochopení chování jednotlivců v průběhu života a pro zkoumání dynamiky partnerských, rodinných i mezigeneračních vztahů. Zjišťovány jsou také hodnoty a postoje k vybraným tématům a různé aspekty zdravotního stavu a duševní pohody. Projekt reaguje na současné výrazné změny v reprodukčním a rodinném chování i demografické struktuře české společnosti, které představují zásadní výzvy pro veřejnou politiku i ekonomiku. Autorka vyjadřuje přesvědčení, že datové soubory poskytnou důležité informace pro rozvoj české rodinné a sociální politiky.

Joanna Adrianowska

Selected coefficients of demographic old age in traditional and potential terms on the example of Poland and Czechia

Vybrané koeficienty demografického stárnutí v tradičním a potenciálním vyjádření na příkladu Polska a Česka

Statistika, Vol. 102, (2022) No. 3, p. 331-346

Stárnutí populace je přirozený demografický proces, který nabývá na intenzitě jak v Polsku, tak v ČR a dalších zemích. Článek představuje vybrané demografické koeficienty v tradičním pojetí, kdy konstrukce měr vychází ze stanovení podílu starších osob na celkové populaci nebo odráží vztah mezi jednotlivými věkovými skupinami. Dále uvádí koeficienty v potenciálním (statickém) pojetí, kdy je důležitý nejen počet věkových skupin, ale také to, kolika let se daná osoba nebo věková skupina ještě může dožít. Hodnoty koeficientů stárnutí populace z hlediska potenciálu a tradiční demografie byly vypočteny na příkladu Polska a Česka.

Účetnictví

A sleuth's guide to corporate fraud : cooking the books

Čmuchalův průvodce firemními podvody : falšování účetnictví

The Economist, Vol. 445, (2022) No. 9321, p. 57-58

Při nadcházející recesi může dojít k vlně odhalení firemních podvodů - předchozí dekáda, která se vyznačovala nízkými úrokovými sazbami a nízkým hospodářským růstem, poskytovala pro nekalé praktiky vhodné podmínky. Aby došlo k podvodu, musí být splněny tři podmínky tzv. trojúhelníku podvodu - finanční tlak, příležitost, racionalizace. Příspěvek připomíná různé účetní manipulace, které mohou přispět k tomu, že podnik navenek vypadá jako úspěšný a ziskový.

Rasha Kassem

How could external auditors assess the racionalization of fraud?

Jak mohou vnější auditoři posuzovat racionalizaci podvodu?

Journal of financial crime, Vol. 29, (2022) No. 4, p. 1458-1467

Příspěvek na základě dotazníkového šetření provedeného mezi 150 auditory z tzv. Velké čtyřky působícími v Egyptě zkoumá, jaké metody mohou auditoři používat k hodnocení racionalizace podvodu v rámci posouzení rizika podvodu. Racionalizace, motivace a příležitost jsou faktory, při jejichž současném splnění může podle tzv. trojúhelníku podvodu dojít k podvodu. Auditoři v odpovědích uvedli 18 metod, vůbec nejčastěji uváděli "porozumění podnikání zákazníka a pochopení regulatorního prostředí". Znalost podnikání a regulatorního prostředí pomáhá auditorům identifikovat rizika a faktory, prostřednictvím kterých může vedení firmy nebo zaměstnanec odůvodnit podvod. -- Podvodů v podnicích a auditu se týká i článek na s. 1191-1221. -- Rešerše odborných článků k podvodům u malých a středních podniků viz článek na s. 1283-1296.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 29, (2022) č. 8

Je nutno se řízení kvality bát? (s. 5-6); Jak se úspěšně vypořádat se změnami v oblasti řízení kvality (s. 7-12); Datum účinnosti ISQM se blíží. Jste připraveni? (s. 13-18); ESG a s ním spojené vykazovací povinnosti v EU (s. 19-23); Úvaha nad rozsahem odpovědnosti statutárních auditorů (s. 24-25); Klíčem každého úspěchu je komunikace: rozhovor s Irenou Liškařovou, prezidentkou Komory auditorů ČR (s. 26-31).

Veřejná správa

Juanita M. Rendon and Rene G. Rendon

Analyzing procurement fraud in the US Navy

Analýza podvodu s veřejnými zakázkami u Námořnictva Spojených států

Journal of financial crime, Vol. 29, (2022) No. 4, p. 1297-1317

Autoři v příspěvku analyzují případy podvodů s veřejnými zakázkami u Námořnictva Spojených států z pohledu teorie auditu a teorie podvodu. Zkoumané podvody se týkaly služeb souvisejících s ukotvením lodí v přístavu (ship-husbanding services). K analýze použili dokumenty ze zdrojů amerického ministerstva spravedlnosti. Je zjištěno, v jaké fázi veřejné zakázky k podvodu nejčastěji došlo, či co bylo hlavní příčinou podvodu (nedostatky vnitřního kontrolního systému) a na základě jakého schématu podvody obvykle probíhaly (koluze). Celkově bylo součástí analýzy téměř 1200 podvodů.

Adéla Havlová, Anna Černá

Inovace a zadávání veřejných zakázek na "nových" trzích

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 10, (2022) č. 6 (listopad), s. 20-23

Koncept veřejných zakázek na inovativní řešení nachází stále širší uplatnění. Článek dokládá, že inovace v ČR tvoří významný prvek veřejného investování a dávají zadavatelům možnost podporovat či iniciovat vývoj nových řešení a zároveň získat nejlepší možné řešení svých potřeb, které může trh poskytnout. Autorky upozorňují na rychle vznikající inovativní projekty v době pandemie covid-19, na popud k dalším inovacím přicházející s Plánem na podporu oživení Evropy (Next Generation EU) i na povinnost zvažovat možnost inovativních řešení v souvislosti s odpovědným veřejným zadáváním. Dále ilustrují rozdíly mezi VZ v oblasti inovací (PPI), VZ v předobchodní fázi (PCP) a inovačním partnerstvím (IP). Představují rovněž vybrané příklady z praxe.

Petr Rudolf

Legislativní řešení energetické krize ve veřejných zakázkách

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 10, (2022) č. 6 (listopad), s. 4-8

Novela energetického zákona a nařízení vlády č. 298/2022 Sb., o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci, přinesly mj. zastropování cen elektřiny a zemního plynu na období od 1.1.2023 do 31.12.2023. Autor představuje toto vládní řešení vysokých cen energií a zvažuje, jak zastropování zasahuje do smluv již uzavřených nebo aktuálně uzavíraných. Uvádí, pro koho jsou ceny zastropovány, jaké jsou podmínky cenového stropu i jak se nová úprava energetického zákona odrazí v zadávání veřejných zakázek. Schválení zastropování cen hodnotí autor jako dobré řešení turbulentní situace, nicméně upozorňuje i na některá rizika vycházející z konceptu novely (zákon pevně nedefinuje tzv. mimořádnou tržní situaci).

The night-watchman welfare state

Stát blahobytu nebo stát nočního hlídače?

The Economist, Vol. 445, (2022) No. 9321, p. 32

Velkou Británii trápí vysoká daňová zátěž a zároveň nízká úroveň veřejných služeb vzhledem k jejich podfinancování. Dochází k nezdařilé kombinaci tzv. státu blahobytu (welfare state) a tzv. "státu nočního hlídače" (night-watchman). Stát blahobytu se vyznačuje vysokými odvody, ale i vysokou kvalitou služeb; stát hlídače zajišťuje občanům pouze fyzickou bezpečnost, ale je levný. Dle článku Británie skončila s nejhorší kombinací z obou možností, přičemž The Economist do budoucna očekává další zhoršování situace. Řada institucí je podfinancovaná (např. méně závažná kriminalita tak není vůbec vyšetřována, a to ani ve zjevných případech); britské zdravotnictví (National Health Service, NHS) je nuceno financovat řadu oblastí nesouvisejících se zdravotnictvím, čekací doby na ošetření u méně závažných diagnóz jsou přitom na historickém maximu. Problémem je mj. nastavení systému zdanění, kdy v porovnání s některými vyspělými zeměmi je sice zdanění stále nízké, ale zátěž dopadá nerovnoměrně na některé skupiny obyvatel. -- K britské ekonomice viz i článek "How to fix a budget in 55 days" na s. 17-18.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu

Sv. 28, (2022) č. 11

Odpovědné veřejné zadávání u nás pomalu ale jistě přestává být popelkou (s. 9); Starosta ve výjimečné situaci - začínáme s rozpočtem (s. 12-13); Poptávka radnic po všech typech zvýhodněného financování jejich infrastrukturních projektů stoupá - NRB (s. 14-15); Projekty podpořené Norskými fondy pro české obce mají smysl (s. 16); Obcím se šetření energie vyplatí i bez využití dotace (s. 22); Internet věcí dává budovám chytrost, a ta generuje úspory (s. 31); Projekt dostupného družstevního bydlení může být jedním z řešení současné dramatické bytové krize (s. 42); Dotační projekty, které postihla současná krize, nemusí končit (s. 44); Zadávání veřejných zakázek z pohledu legislativy (2) (s. 47-48).

Veřejná správa

Sv. 33, (2022) č. 11

Sucho a jeho dopady na společnost (s. 4-5); Resorty pomáhají obcím a krajům zvládat období sucha (s. 6-10); Obce sázejí na projekty, které zadržují vodu v krajině (s. 11-12); Miloslav Kala: V tom, co kontrolujeme, jsme absolutně nezávislí - rozhovor s prezidentem NKÚ (s. 14-17); Rady pro zadavatele k nezaplacení (s. 18-19); Až 6,7 miliardy eur na přeshraniční spolupráci (s. 20-22); Rebelie, která může změnit situaci v zastupitelstvu (s. 23); Změny místních poplatků za komunální odpad učíte včas! (s. 24-25); Ve spisové službě padají pokuty i za chybné vedení (s. 26-27); Doručování datovými schránkami není žádná věda (s. 30-31); Na vlastní kůži: Zkušenost, která s kurzem mění pohled na seniory (s. 32-33); Praha hostila nejvyšší představitele 43 zemí - jednání Evropského politického společenství a summit Evropské rady (s. 34-36); Bude NIS2 druhé GDPR? (s. 37); Doporučení ze všech sérií k registru smluv (s. 38-40).

Veřejné finance. Rozpočet**Deset zásadních připomínek a požadavků ČMKOS k návrhu státního rozpočtu na rok 2023**

Sondy, Sv. 2022, č. 10, s. 17

Článek shrnuje připomínky odborové centrály ČMKOS k návrhu státního rozpočtu ČR na r. 2023. Kritika je zacílena na výrazné snížení některých daní, na absenci zvýšení platů v rozpočtové sféře, poddimenzování výdajů na pojistné i nepojistné sociální a rodinné dávky, i na snížení pojistného za státní pojistěnce. ČMKOS vyzývá ke zvýšení minimální mzdy na úroveň 18.200 Kč, navýšení dotací pro sociální služby i výdajů na regionální školství a stabilizaci financování Akademie věd ČR. Jako nedostatečný také hodnotí navrhovaný rozpočet Státního fondu dopravní infrastruktury a navrhovaný poměr výdajů státního rozpočtu na kulturu k HDP.

Juan Carlos Hatchondo, Leonardo Martinez, Francisco Roch

Fiscal rules and the sovereign default premium**Fiskální pravidla a prémie při platební neschopnosti státu**

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 14, (2022) No. 4, p. 244-273

Studie zkoumá fiskální pravidla pomocí modelu platební neschopnosti státu. Klade důraz na řízení očekávání ohledně budoucích rozpočtových sald a volbu vhodného nástroje pro fiskální disciplínu. Pravidlo dluhové (spreadové) brzdy ukládá strop pro fiskální deficit, pokud je státní dluh (spread) nad určitou prahovou hodnotou. Výsledky ukazují, že v případě referenční kalibrace lze podobných přínosů dosáhnout pomocí optimální dluhové nebo spreadové brzdy. Pro unii heterogenních ekonomik však společná spreadová brzda přináší větší zisky než společná dluhová brzda. Navíc zisky z opuštění společné dluhové brzdy mohou být významné pro ekonomiky, které jsou tímto pravidlem zbytečně omezovány. Naproti tomu opuštění společné spreadové brzdy by přineslo ztráty kterékoli ekonomice v unii. - Poznámky.

Karolína Zábojníková

Pandemie si vyžádala rekordní vládní výdaje

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 10, s. 50

V r. 2020 se s příchodem pandemie nemoci covid-19 staly vládní výdaje důležitým prvkem stabilizace ekonomik, což se odrazilo v jejich výši. Článek přináší pohled na dynamiku podílu vládních výdajů na

celkovém hrubém domácím produktu v zemích Evropské unie v r. 2020 a porovnává je s vývojem v r. 2019. Před r. 2020 měl podíl vládních výdajů na HDP klesající tendenci, následující rok se vládní výdaje absolutně zvýšily ve všech zemích EU (na unijní úrovni o 9,2 %) a u 14 zemí tvořily více než polovinu HDP. V ČR došlo k výraznému nárůstu o 6,1 p. b. na úroveň 47,2 %.

Martin Dítě

Využijte dotační programy na podporu úspor energií!

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 10, (2022) č. 6 (listopad), s. 52-57

Autor identifikuje příčiny energetické krize v zemích EU a upozorňuje na snahu českých podnikatelů najít řešení vysokých cen elektrické energie a plynu. Toto řešení spatřuje v potenciálním využití jednoho či více dotačních programů směřujících k úsporám energií, které jsou pro podnikatele a veřejný sektor z různých zdrojů připraveny. Uvádí přehled vybraných operačních programů ze strukturálních fondů EU, přibližuje rovněž programy v rámci Národního plánu obnovy (Národní program Životní prostředí a programy EFEKT MPO) i programy v rámci Modernizačního fondu. V realizační fázi projektu autor upozorňuje na nástrahy výběrového řízení a dále na dosažení slíbených závazných ukazatelů úspory v rámci dotačního řízení.

Bundesministerium der Finanzen

Wichtige Unterstützung: das Entlastungspaket III

Mohutná podpora: balíček úlev III

Monatsbericht des BMF, Jg. 2022, Nr. 9, S. 8-12

Představení německého podpůrného balíčku ke zmírnění dopadů rostoucí inflace a cen energií ze září 2022, zaměřený především na střední třídu. Přibližuje formy úlev (vč. daňových), cenových subvencí, střednědobou daňovou politiku zaměřenou na redukci daňové zátěže, opatření pro udržitelný růst ekonomiky a programy modernizace. -- Problematiku dále rozvádí rozhovor s ministrem financí Ch. Lindnerem na s. 12-15.

Zdravotnictví

Nikola Čermáková, Romana Lojková

Covid urychlil růst nákladů na zdraví

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 10, s. 44-45

Statistický pohled na rekordní nárůst celkových výdajů na zdravotní péči v ČR v r. 2020. Zejména vlivem pandemie nemoci covid-19 došlo k navýšení výdajů o 19,5 % (86 mld. Kč). Platby z veřejného zdravotního pojištění vzrostly o 52 mld. Kč a podíl výdajů na zdravotní péči pocházejících z přímých plateb domácností v r. 2020 poklesl (činil 12 %). Nicméně průměr výdajů na jednoho obyvatele za celou EU je téměř dvojnásobkem výdajů na osobu v ČR. Grafy ukazují vývoj výdajů na zdravotní péči podle hlavních zdrojů financování a průměrné výdaje zdravotních pojišťoven na jednoho obyvatele v letech 2017-2020.

By Alyce Adams, Raymond Kluender, Neale Mahoney, Jinglin Wang, Francis Wong, and Wesley Yin
The impact of financial assistance programs on health care utilization : evidence from Kaiser Permanente

Vliv programů finanční asistence na využívání zdravotní péče : zjištění z dat společnosti Kaiser Permanente

The American Economic Review, Vol. 112, (2022) No. 3 (Insights), p. 389-407

Příspěvek zkoumá vliv programů finanční asistence v USA na využívání zdravotní péče. Cílem finanční asistence, kterou nabízí mnohé nemocnice, je zlepšit přístup ke zdravotní péči lidem s nízkými příjmy. V příspěvku jsou vyčísleny pozitivní dopady finanční pomoci na pravděpodobnost návštěv nemocnic, zdravotnických zařízení ambulantní péče a pohotovostí. Dále je také zjištěno, že díky finanční pomoci dochází více k odhalování a léčbě diagnóz citlivých na léčbu (např. diabetes). - Poznámky.

Životní prostředí

Thomas Stölzel, Martin Seiwert

Batterie ist nicht genug

Baterie nestačí

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 45, S. 14-21

Společnosti Porsche a Siemens Energy se zaměřují na klimaticky neutrální e-benzín pro osobní automobily. Politici a vědci tuto myšlenku odmítají: je příliš drahá a energeticky náročná. Jedině v zeleném duchu však může Německo dosáhnout globálních cílů v oblasti klimatu a větší odolnosti vůči Číně. Je nejvyšší čas rozloučit se s všeobecnou vírou v elektroauta.

Edward McBride

The challenge of the age : special report: climate adaptation

Výzva věku : zvláštní zpráva: adaptace na klimatickou změnu

The Economist, Vol. 445, (2022) No. 9320, centr. sect. (12 p.)

Zvláštní příloha se zabývá přízpůsobením se společnosti i ekonomik na změnu klimatu. Jednotlivé články se věnují vlivu klimatické změny na zemědělství, otázce vhodných opatření na ochranu majetku (např. protipovodňových), nebo např. i financováním adaptace. -- K tématu viz i další články v čísle: s. 13, 20-23 a 75-76.

Životní úroveň

Bert Losse, Sophie Crocoll, Karin Finkenzeller

Deutschlands Städte im Leistungstest

Německá města v testu výkonnosti

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 46, S. 40-50

Velký test měst ukazuje, kde se v Německu nejlépe žije, pracuje a investuje. Kde je největší dynamika vývoje a které město je ekonomicky a ekologicky nejudržitelnější? Žebříček největších německých měst přináší mnohdy překvapivé odpovědi. Tabulky uvádějí pořadí 71 měst podle faktorů týkajících se práce, hospodářství, nemovitostí a kvality života.

Christian Wermke

Mit Tempo in die Armutsfalle : Italien

Rychlým krokem do pastí chudoby : Itálie

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 228 (24.11.2022), S. 6-7

Bližší pohled na vývoj míry inflace v Itálii, hospodářského růstu a reálných mezd v období let 1990-2020. Vývoj průměrných ročních příjmů je srovnán s Německem, kdy ve stejném období došlo k 33% růstu, zatímco Itálie zaznamenala oproti r. 1990 2,7% propad. Momentálně hrozí 11-13 % obyvatel překročení hranice chudoby, asymetricky rozložené s nejstabilnější situací na severu země a nejpočetnější skupinou nízkopříjmových obyvatel na jihu Itálie a na Sicílii. Článek upozorňuje i na skutečnost, že chybí konkrétní plány sociálního zabezpečení.

Ostatní

Wolfgang Schäuble ; rozhovor vedli Jan Hildebrand, Thomas Sigmund

"Deutschlands Ansehen ist schwer beschädigt"

"Obraz Německa je těžce poškozen"

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 224 (18.11.2022), S. 14-15

Rozhovor s bývalým spolkovým ministrem financí W. Schäuble se zabývá mezinárodní reakcí na ruskou agresi vůči Ukrajině, včetně ohlédnutí se za předchozími krizemi v průběhu studené války, příčinami a důsledky německého obratu ve vztahu k Rusku a Číně, německou reputací na poli mezinárodní politiky a vztahem populismu a strukturálních rozhodnutí v domácí i zahraniční politice. Dále je v rozhovoru zmíněna řecká dluhová krize, uprchlické krizi z r. 2015 a rekapitulace Schäubleho padesátileté působení v Bundestagu. -- K tématu viz také rozhovor na s. 22-23.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 66, (2022) č. 47**

Autoprůmyslu stoupl zisk o 59 procent (s. 9); Český ekonomický zázrak se vyčerpal a musí přijít další reformy: před 33 lety zahájily střeoevropské země rozsáhlou transformaci svých ekonomik. Česko se zatím dostalo nejdál - téma čísla (s. 10-15); Oděvní obři jdou proti vratkám z online prodeje. Systém se zvrhl (s. 26-27); Výprodej bytů začíná, na rekordní ceny se trh vrátí až v roce 2030 (s. 28-29); Z jednoho z nejbohatších lidí planety se stal prakticky přes noc chudák - Samuel Bankman-Fried a kryptoburza FTX (s. 30-31); Tabákovým průmyslem otřásá technologická revoluce (s. 40-42).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 66, (2022) č. 48**

Ropovod Družba je poškozen, ropa zdraží (s. 8); Na dotace jde nejvíc peněz v historii, Česko je ale stále neumí rozdělovat - chybí ucelený přehled dotačních výzev a titulů - téma čísla (s. 10-15); Daňové slevy na výzkum a vývoj dostávají firmy do potíží. Nepomohla ani novela zákona (s. 16-17); Před čtyřiceti lety dostal zelenou projekt Škody Favorit, bez něj by automobilka nepřežila (s. 32-33); František Křížík - vynikající vynálezce a vizionář, ale špatný podnikatel - seriál České podnikání: F. Křížík, pražský Edison (s. 34-37); Schvalování novely stavebního zákona budí obavy (s. 42-43); Benefit dnešní doby: firmu nic nestojí a zaměstnanci finančně pomůže. Příspěvek v krizi, výplata mzdy předem, finanční poradenství, flexibilní pracovní doba. To všechno může zaměstnavateli pomoci udržet lidi (s. 44-45); Kolik si stát vezme ze mzdy - infografika o daňovém zatížení práce v zemích střední a východní Evropy (s. 50).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 66, (2022) č. 49**

Ceny energií už nižší nebudou (s. 8); Hypotéky na vrcholu, jejich výraznější zlevnění je otázkou let - téma čísla o vývoji hypotečního trhu a cenách bydlení v ČR (s. 10-17); Kryptoměny jsou bizarní. Užitek mají hlavně pro organizovaný zločin - rozhovor s J. Vedralem, majitelem Consequ (s. 18-23); Euforie skončila. Technologičtí obři narazili na hranice trhu i zakladatelů (s. 24-26); Kapitalismus dosud nenašel funkční alternativu, stát se jí může umělá inteligence - seriál Dějiny ekonomiky: kapitalismus v 21. století (s. 28-31); Realitní fondy ustály začátek války: obavy z recese u realitních fondů ustupují, experti jim předpovídají další růst (s. 36-37); Jak na slevy po novele zákona o ochraně spotřebitele? - informace o slevě výrobku (s. 44-45); Kde věří v energii z jádra - infografika (s. 50).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 66, (2022) č. 50**

Kytky, sauny či noviny? Se sazbami DPH si vláda nabíhá - komentář (s. 6); Zájem o kryptoměny silně klesl (s. 11); Potraviny v obchodech ještě podraží, až výrobci zohlední vyšší náklady - téma čísla (s. 12-19); Spoření na důchod bude pestřejší. Stát ale plánuje snížit svůj příspěvek (s. 26-28); Nemovitostní fondy budou mít potíže, pro nás je to příležitost k nákupům - rozhovor s L. Svobodou z developerské skupiny Arete (s. 30-33); Útok na majetek zaměstnavatele se neodpouští (s. 46-47).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2022, č. 45**

Hypotéky opět podražily (s. 8); Prezidentská SuperStar - téma čísla o nadcházejících prezidentských volbách v ČR a o kandidátech (s. 12-20); Když má uhlí zelenou: vláda schválila usnesení, které zrychlí nákladní vlaky se strategicky důležitými surovinami (s. 22-23); Startupová party spěje ke konci - americké technologické akcie klesají (s. 24-26); Francie boj s inflací vyhrává. Zatím... (s. 30-31); Bude se v Evropě těžit břidlicový plyn? (s. 32-34); FTX: špatný byznysmodel, nebo zpronevěra? - seriál Kované investice o pádu kryptoburzy FTX (s. 36-37); Proč se mír nepodařilo koupit: mysleli jsme, že globalizaci nemohou ohrozit žádná geopolitická rizika. Zmýlili jsme se - ve spolupráci s Financial Times (s. 38-43); Chcete-li pokračovat, vhod'te minci: mikrotransakce byly donedávna jen doménou videoher. Ted' se neustálé placení za "zbytečnosti" přesouvá z virtuálního do skutečného světa (s. 44-48); Bouře ve vodíkovém světě (s. 58).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2022, č. 46**

Na standardní zisky nikomu nesaháme: jestli si někdo myslí, že zejména dneska nevyužívají firmy všech možných daňových zákonů, aby si snížily daňový základ, a tím pádem daně, nežije v realitě, říká ministr financí Zbyněk Stanjura - rozhovor (s. 12-18); Jak dosáhnout vyrovnaného rozpočtu: český státní dluh je zatím poměrně malý, ale jeho směřování má opačnou trajektorii než ten švýcarský, takže takový nezůstane navždy. Měli bychom proto zahájit cestu k nižšímu zadlužení (s. 20-22); Solár pro každého - solární boom (s. 24-25); Silicon Valley se probouzí do kocoviny - propouštění v technologickém sektoru (s. 34-35); Vysoké úroky ničí technologické investování: nehrouť se jen obří, padá celý technologický sektor - seriál Kované investice (s. 36-37); Windfall tax: dobrá politika, těžká realizace: vyšší zdanění ropných gigantů, kteří zažívají rekordní zisky, sklízí ohlas u voličů, ale růst příjmů do státní kasy zaručovat nemusí - ve spolupráci s Financial Times (s. 40-45); Kracht FTX otrásl kryptotrhem (s. 66).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2022, č. 47**

Good by, EET - konec elektronické evidence tržeb (s. 8); Hra o vyšší level: český herní průmysl trvale roste. Na rozdíl od filmu se však podpory zatím nedočkal - téma čísla (s. 12-19); Doprava v údolí stínů: zdražování jízdného je politickou otázkou. Ale stojí na ní ekonomika celého systému - veřejná doprava (s. 20-22); Mravenčí práce na všech úrovních: Česko končí v roli předsedající země Evropské unie. Jak tento půlrok ovlivnil práci úředníků a diplomatů, kteří ho zajišťovali? (s. 28-30); Německo rozvolňuje svou závislost na Číně - mezinárodní obchod (s. 31-33); Česko je v kaši, miní svět. Bude opravdu tak horká?: podle japonské finanční skupiny Nomura hrozí naší zemi měnová krize. Dobré zprávy pro ni nemá ani ratingová agentura Standard & Poor's - seriál Kované investice (s. 38-39); Jak dlouho vydrží Japonci vzdorovat silám globálního trhu? Guvernér japonské centrální banky Haruhiko Kuroda sází na dokonalou kombinaci makroekonomických výsledků. Náklady a rizika ale zatím rostou - ve spolupráci s Financial Times (s. 40-45).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2022, č. 48**

Ekonomický rozum za války nesmí mlčet - komentář k fiskální politice (s. 10); Do důchodu později a za mň: penzijní reforma bude! Tedy spíše "parametrické změny současného nastavení", jak slibuje ministr práce a sociálních věcí M. Jurečka - téma čísla o důchodové reformě (s. 12-16); Klima se dá zachránit jen kapitalismem: kdyby politici místo dalších regulací a nařízení nechali pracovat volný trh, udělali by pro záchranu klimatu nejvíc, míní německý historik Rainer Zitelman (s. 20-22); Tokenem sen, tokenem tam: majitele společnosti XIXOIO zadržela policie, může jít i o podvod (s. 24); Evropskou energetiku dlouho dirigovali ideologové - rozhovor s P. Pauknerem, zakladatelem a vlastníkem skupiny Carbounion (s. 26-31); Přestanou Maďaři stropovat ceny paliv? - seriál Kované investice (s. 32); Příběh kryptoburzy, jež "omylem" ztratila osm miliard dolarů: strmý pád společnosti FTX Sama Bankmana-Frieda odhalil zásadní nedostatky v zabezpečení a účetnictví - ve spolupráci s Financial Times (s. 34-39); Dárek, který se vyplatí - realitní trh v ČR (s. 58).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 220 (14.11.2022)**

Velké srovnání cen za ujeté kilometry. Na elektromobily se dotahují diesely - porovnání, za kolik se dá v průměru jezdit v elektromobilech a autech na benzin, naftu a stlačený zemní plyn (s. 3); Krypto se otrásá v základech. Jedna z největších burz FTX padla, investoři přijdou o peníze (s. 4); Windfall tax vedle stropů není problém, energetické firmy se mají dobře, tvrdí ministr. Ústavních sporů se nebojí - mimořádné daně (s. 5); Válka změnila všechno, brzdíme se zelenou agendou, žádá evropská pravice (s. 10); Válka jako příležitost pro český byznys. Shánka je po konzervách, kovu či oknech (s. 11); Inflation zpomalila, burzy šlípí, konec růstu úroků je tady. Nebo také ne - komentář (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 221 (15.11.2022)**

Evropské miliardy mají v Česku téct do nových zásobníků plynu nebo "tlustších" ropovodů - energetická bezpečnost a Národní plán obnovy (s. 3); Milostivé léto II maří krize. Lidem chybí peníze, zájem je o hodně menší než v prvním kole (s. 6); Větší regulaci vítáme, říká evropský šéf Binance, největší kryptoburzy světa - rozhovor s M. Brunkem (s. 12); Hypoteční hladomor trvá. Byty kupuje jen ten, kdo musí (s. 13)

a související komentář na s. 14; Proč českou vládu čeká stále dražší financování - komentář (s. 13); Kryptoměnáři, plačte! Sen o digitální měně skončil - komentář (s. 14); Obce a kraje mají na účtech 292 miliard, inflaci navzdory. Přesto málo investují - komentář k rozpočtům obcí (s. 15).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 223 (18.11.2022)

Zveřejnit mzdy, zvýhodnit zkrácené úvazky. Ženy už nemají brát méně: Češky loni braly za stejnou práci o šestinu méně než muži (s. 1); Brusel navrhl jen částečné zastropování ceny plynu – omezení ceny nákupu pouze na následující měsíc (s. 3); Není otázka jestli, ale jak moc inflace klesne – komentář (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 224 (21.11.2022)

Co jde pořídit za průměrnou hypotéku? V Praze nestačí ani na 30metrový byt: v poslední době ceny bytů klesají, na hypotéku jsou ale hůře dostupné než před rokem. A to kvůli vyšším úrokům a přísnějším podmínkám (s. 1); Škatulata s rozpočtem. Poslanci požadují více peněz do školství a odstranění „švindlu“ se schodkem (s. 3); Pokles cen energií nevydrží, příští rok zase zdraží, varuje expert. Důvodem bude Rusko a Čína (s. 6); Pád FTX: chybějící účtárna a výdaje schvalované smajlíky (s. 13); Nové dotace pro chudé naznačují, že úředníci občas umí i myslet – komentář k Zelené úsporám Light (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 228 (25.11.2022)

Ceny bytů mohou klesnout o 12 procent. Musí se ale vyplnit prognóza ČNB (s. 3-4) a související komentář na s. 16; Strop na plyn v unii dohodneme do Vánoc, věří si Síkela. I když Němci a Nizozemci nesouhlasí (s. 4); Zveřejnění skutečných majitelů nesmí být pro všechny, rozhodl ESD (s. 5); EET, konečná stanice. Poslanci definitivně zruší "Babišovy" pokladny - náklady na EET (s. 8); Krize budiž pochválena! Co je na ní dobrého pro příslušníka střední třídy a nejen pro něj - komentář (s. 30).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 229 (28.11.2022)

Šéf NKÚ: vláda rezignovala na konsolidaci financí (s. 4); Zkrátit dobu pobírání a zvýšit měsíční čerpání příspěvku. Koalice rýsuje změny v rodičovské dovolené (s. 5); Babiš v souboji o Hrad napodobuje Zemana. Nejlepší kurzy mají Pavel a Nerudová - prezidentské volby (s. 6); Migrace odkrývá největší slabiny evropské integrace - komentář (s. 14); Zmizí inflace sama od sebe? Těžko, jak nám říká ekonomický výzkum - komentář (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 230 (29.11.2022)

Druhá část akciového utrpení může teprve přijít, varují investiční matadoři - akciové trhy budou příští rok v lepším případě stagnovat (s. 3); První státy zamykají po verdiktu soudu evidenci skutečných majitelů (s. 4); Ropa zlevňuje, Brent klesl nejnižší od začátku ledna (s. 4); Zeman podepsal windfall tax i další daňové změny - daňový balíček (s. 4); Bez vyšších sazeb bude inflace odeznívat velmi pomalu - komentář (s. 14); Firmy, nepouštějte se do prvního ESG reportu samy. Najměte profíka (příl. Udržitelná společnost, s. 4).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 232 (1.12.2022)

Minus 183 miliard. Brusel trvá na trestu Orbánovi za korupci a pošlapávání právního státu (s. 6); Spustí státy EU masivní dotace pro své firmy? Stále více zemí to požaduje v obraně proti USA (s. 7); Hypotéky postupně zlevní. Na sazbu kolem dvou procent ale mohou Češi na dlouhou dobu zapomenout (s. 9); Inflační ucho se utrhlo a obří peněžní bublina definitivně splaskává – komentář (s. 13).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 233 (2.12.2022)

Ropné embargo EU začne v pondělí. Česko víc znervózní až v únoru (s. 1) a související příspěvek Cesty ruské ropy na s. 8-9; Lodě z Číny už jezdí za cenu jako před pandemií, poptávka po tamním zboží se propadá (s. 14); Proč hrozí, že mezi USA a EU vypukne zelená obchodní válka – komentář (s. 16).

Hrot**Sv. 2022, č. 46**

Surreality show v Kataru: první postglobalizační mistrovství světa fotbalistů je teprve za dveřmi, ale vítězové a (především) poražení už jsou známi - téma čísla (s. 6-9); Kryptokolaps za šestnáct miliard - kryptoburza FTX (s. 10); Ztráty a škody - komentář k uhlíkovému účtu lidstva (s. 15); Hrad si zaslouží novou generaci: nepatří mezi hlavní favority na nového prezidenta, ale tvrdí, že na to nehledí. Chce ukázat, že má smysl zapojit se do veřejného života a politiky - rozhovor s M. Hilšerem (s. 16-21); Dánské sociálně-demokratické dilema - vládní politika (s. 28); Dá se to ještě zachránit? Příklady zemí, které vzaly svůj fiskální osud do vlastních rukou - makropohled M. Zámečnicka (s. 30-31); Představte si, že bude na Ukrajině mír: jak může z traumatu ruské invaze povstat stabilní a úspěšná země - ve spolupráci s The Economist (s. 34-35); Žádná tsunami, jen taková vlnka: američtí demokraté dopadli ve volbách lépe, než se čekalo - ve spolupráci s The Economist (s. 36); Jak vznikl moderní svět - kniha Velké proměny od Václava Smila (s. 42-45).

Hrot**Sv. 2022, č. 47**

Bez peněz na Hrad nelez: Babiš, Pavel, Fischer, Nerudová, nebo někdo jiný? O postupujícím do druhého kola prezidentských voleb mohou rozhodnout i miliony v předvolební kampani - téma čísla (s. 6-12); Bod pro summit G20 - komentář (s. 19); Prezident nesmí být pod vlivem: je potřeba mít prezidenta, který nebude spolupracovat s cizí mocností, říká Pavel Fischer - rozhovor s prezidentským kandidátem (s. 20-25); Dům na baterku: fotovoltaika a domácí úložiště ušetří spoustu peněz za energie. Když ale baterie navíc umí s elektřinou obchodovat, výsledkem jsou faktury s přeplatkem (s. 26-29); Číňané na výzvědech: Čína se i v Česku snaží získávat pokročilé technologie. Stát se brání a prověřuje investice (s. 30-31); Je nás osm miliard. Nepropadejte panice - ve spolupráci s The Economist (s. 38-39); Recese, odvetná turistika a zbrusu nový žargon: deset trendů, které byste měli pozorně sledovat v příštím roce - ve spolupráci s The Economist (s. 39-40).

Hrot**Sv. 2022, č. 48**

Problém jménem shitcoin: příběh Sama Bankmana-Frieda ilustruje více dilemat kolem blockchainové technologie, než kdokoli chtěl - téma čísla o pádu FTX (s. 6-10); Jako radit slepému, aby přešel na zelenou: pokud chceme efektivně hospodařit se státními penězi, potřebujeme k tomu funkční a pružný státní aparát - komentář (s. 16); Damokles z Nomury - komentář M. Zámečnicka k vyjádření, že ČR hrozí závažná měnová krize (s. 17); Invaze aut z Východu začíná: evropské automobilky brzy dostanou silného konkurenta v elektromobilitě. Čínských značek přichází několik a není radno brát je na lehkou váhu (s. 24-27); "Smrtící" nadstandardy jsou zpět: budou, nebo nebudou? Ministr Válek opět vytáhl téma nadstandardů ve zdravotnictví. Šlo by prý o výrazný přínos pro financování péče (s. 28-29); Vytrhávání plevele ze zákonů - vláda chce zrušit 6667 obsolentních právních norem (s. 30-31); Nemít na rukou krev... klimatická konference COP27 - makropohled M. Zámečnicka (s. 32-33); Zamrzlá, rozervaná Evropa, sen každého autokrata: oslabená Evropa čelí dlouhodobé energetické a geopolitické krizi - ve spolupráci s The Economist (s. 38-39); Nejlepší diplomat je... AI - ve spolupráci s The Economist (s. 40).

Hrot**Sv. 2022, č. 49**

Prodávám byt. Zn.: Se slevou: vysoké úrokové sazby vyhnaly z realitního trhu "hypotékaře". Podmínky si nyní diktují kupující, kteří mají v kapsách dostatek hotovosti - téma čísla (s. 6-9); Nářky a hodně cash v bance - komentář k finanční situaci Čechů (s. 15); Volební modely: sluhové, ne páni: v průzkumech je lepší sledovat trendy než absolutní výsledky. U "prezidentů" výsledky ovlivnila nejistota kolem toho, kdo bude skutečně kandidovat (s. 26-27); Jízdní řád pro jádro máme. Kam dojedeme, nevíme: do centrály ČEZ na konci listopadu dorazily nabídky tří uchazečů o stavbu nového jaderného reaktoru v Dukovanech (s. 28-30); Majitelé pod pokličkou: Soudní dvůr EU rozhodl, že evidence skutečných majitelů nemá být přístupná veřejnosti. Jde podle něj o nepřijatelný zásah do práva na soukromí vlastníků (s. 31); Život v uzavřené smyčce - protesty v Číně (s. 36-37); Dobývání Krymu bude dlouhé a krvavé: pokud se Ukrajinci pokusí znovu získat ztracený poloostrov, nemohou spoléhat na bezvýhradnou podporu Západu - ve spolupráci s The Economist (s. 38-39); Velká nekřesťanská Británie - ve spolupráci s The Economist (s. 40).

Účetnictví**Sv. 2022, č. 11**

Právní pohled na likvidace obchodních korporací a související účetní transakce (s. 3-9); Výplaty podílů na likvidačním zůstatku v peněžní a nepeněžní formě (s. 10-17); Úvod do problematiky insolvenčního řízení (s. 18-26); Kdy sestavit a předložit účetní závěrku a daňová přiznání v průběhu likvidace a insolvence? (s. 27-35); Povinnost obchodní společnosti uchovávat dokumenty v průběhu insolvenčního řízení a v průběhu likvidace (s. 36-37); Podmínky tvorby a čerpání zákonných opravných položek za dlužníky v likvidaci a insolvenčním řízení (s. 38-45); Stanovení místa plnění u služeb IV. (s. 53-56).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

DaněChyba! Záložka není definována.
Finance. Bankovníctví. Měnový systémChyba! Záložka není definována.
Obchod. Cla. Mezinárodní finance.....Chyba! Záložka není definována.
Právo.....Chyba! Záložka není definována.
Veřejná správa.....Chyba! Záložka není definována.
Veřejné finance. Rozpočet.....Chyba! Záložka není definována.
OstatníChyba! Záložka není definována.

Daně

30092

Alena Vančurová, Hana Zídková

Daně v podnikání

Praha : Wolters Kluwer, 2022, 356 stran : schémata, tabulky

Základní přehled o daňových povinnostech malého podnikatelského subjektu. Výklad je zářmován do příběhu začínajících podnikatelů, jeden podniká jako fyzická osoba (živnostník) a druhý jako jediný společník společnosti s ručením omezeným. Obsahem jednotlivých kapitol jsou: konstrukční prvky daní a sociálního pojištění, základní přehled o administrativních a daňových povinnostech, formy pořízení kapitálu, nájem prostor a s tím související daň z nabytí nemovitých věcí, nájmy, pořízení motorových vozidel a daně, silniční daň, povinnosti v souvislosti s přijetím zaměstnance, výpočet sociálního pojistného, pohledávky a dluhy, vyměření daně, podnikání v zahraničí a smlouvy o zamezení dvojího zdanění, mezinárodní poskytování služeb, příjmy z finančního majetku, ukončení podnikání. - Vydání první - ISBN: 978-80-7676-359-3 (brožováno)

28098III

Michal Radvan

Propedeutika finančního práva. III, Daňové právo

Brno : Masarykova univerzita, 2021, 145 stran : ilustrace

Předmět daňového práva, daňověprávní teorie. Následuje výklad systému daňového práva ČR a správy daní. Právní stav platný k 1.7.2021. - 1. vydání - Na obálce nad názvem: Katedra finančního práva a národního hospodářství. - ISBN: 978-80-210-9948-7 (brožováno)

29945VIII

Václav Benda, Zdenka Cardová, Tereza Krupová

Registrace a zrušení registrace plátce DPH a identifikované osoby. Novela zákona o evidenci skutečných majitelů

Praha : Svaz účetních České republiky, 2022, 64 stran

První příspěvek vysvětluje aktuální platná pravidla zákona o DPH pro registraci plátců daně a podmínky, za nichž se stávají osoby povinné k dani nebo právnické osoby, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání, identifikovanými osobami. Uplatňování nároku na odpočet daně při registraci a při zrušení registrace plátce. Druhý příspěvek přináší stanoviska k dotazům z oblasti DPH, např.: uplatňování DPH u služeb v oblasti sportu, u některých dalších služeb, dodání zboží s instalací do jiného členského státu a povinnost přiznat osvobozené plnění. Třetí příspěvek obsahuje základní přehled změn u novely zákona o evidenci skutečných majitelů od 1.10.2022. - Okénko odborné angličtiny. - ISBN: 978-80-7626-030-6 (brožováno)

Ekonomické vědy. Ekonomie

30106

Branko Milanović ; překlad Jiří Pilucha

Nic než kapitalismus : budoucnost systému, který vládne světu

Praha : Argo, 2022, 309 stran : ilustrace

Základní ekonomická charakteristika jednotlivých druhů moderního kapitalismu v celosvětových souvislostech a další perspektivy globálního kapitalismu u kapitolách: Obrysy světa po studené válce; Liberálně meritokratický kapitalismus; Politický kapitalismus; Interakce kapitalismu s globalizací; Budoucnost globálního kapitalismu. V připojených dodatcích se autor zabývá místem komunismu ve světových dějinách, interakcí mezi hyperkomercializovanou globalizací a argumenty "neviditelné ruky" Adama Smitha a některými metodickými otázkami a definicemi uvedenými v textu. - Vydání první - Capitalism, alone (originál). - ISBN: 978-80-257-3806-1 (brožováno)

Informatika. Počítače

30090

František Nonnemann, Vlastimil Červený, Dominik Vitek

Kybernetický bezpečnostní incident 3D : IT, právo a compliance

Praha : Wolters Kluwer, 2022, xviii, 229 stran

Ochrana proti kybernetickým incidentům je komplexní disciplínou, která vyžaduje znalosti z IT, bezpečnosti informací, řízení incidentů, práva a pravidel a postupů při zavádění compliance systému. Cílem monografie je pomoci se správným nastavením systému pro řízení kybernetických incidentů, s posouzením efektivnosti již zavedeného systému i s hodnocením úplnosti bezpečnostních a organizačních opatření, včetně pravidel a nezbytných kroků v okamžiku, kdy už organizace kybernetickému útoku čelí. Přináší také shrnutí souvisejících právních předpisů a regulací, od občanského a pracovního práva, přes zákon o kybernetické bezpečnosti až po obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR). Publikace rovněž popisuje základní pravidla a postupy pro efektivní a úplný systém. - Vydání první - ISBN: 978-80-7676-515-3 (brožováno)

Právo

30094

editors Alexander J. Bělohávek, Naděžda Rozehnalová

Czech yearbook of international law. Volume XIII (2022), International justice and international enforcement**Česká ročenka mezinárodního práva. Díl XIII (2022), Mezinárodní soudnictví a výkon rozhodnutí mezinárodních fór**

Hague : Lex Lata, 2022, xiv, 331 stran :

Ročenka sdružuje odborné články, knižní recenze a zajímavé odkazy zaměřené na mezinárodní právo veřejné, mezinárodní právo soukromé, právo EU, politologii a ústavní právo s nadnárodním přesahem. Tato publikace se věnuje mezinárodnímu soudnictví a výkonu rozhodnutí mezinárodních fór. Obsahuje tyto články: Implicitní požadavky legality v rozhodčím řízení podle dohod o ochraně investic: doktrinální kritika aktuální judikatury; Rozsah pravomoci soudů a mezinárodních orgánů při výkladu mezinárodního práva; Zásada efektivy v unijním právu: judikatura Evropského soudního dvora z let 2010-2020; Res iudicata a nařízení Brusel I bis; Vztah práva EU a ústavních systémů členských států - překročila EU hranice?; Námitky proti pravomoci rozhodců související s protinároky v investičním rozhodčím řízení vycházejícími z porušení lidských práv; Mezinárodní justiční spolupráce: úspěchy, problémy a návrhy; Mezinárodní tribunál pro mořské právo: široká pravomoc tohoto soudu a potenciál analyzovat aktuální témata mořského práva. Vybraná judikatura. - Poznámky. - ISBN: 978-90-829824-6-6 (vázáno)

30087

Jan Vučka

Právní psaní

V Praze : C.H. Beck, 2022, xxiii, 200 stran

Praktická příručka právního psaní vysvětluje formální náležitosti i stylistiku právních textů. Aby co nejlépe zapůsobily, je potřeba se zaměřit na správnou strukturu dokumentu, nejlepší načasování argumentu, na použití vhodných a nevhodných slov v textu atd. Důraz je kladen na vysvětlení principů, jimiž se právní psaní řídí, a jejich demonstraci na reálných příkladech. Nechybějí upozornění na nejběžnější chyby v právních dokumentech. - 2. vydání - ISBN: 978-80-7400-892-4 (brožováno)

30113

Jan Malast

Přezkumné řízení

Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2018, viii, 261 stran

Publikace je zaměřena na problematiku přezkumného řízení v procesních předpisech českého správního práva, především pak ve správním řádu. Sestává z kapitol: Přezkumné řízení - pojmové vymezení;

Historické podoby mimoodvolacího přezkumu rozhodnutí; Přezkumné řízení ve světle správního řádu z roku 2004 (přezkum správního rozhodnutí, přezkum jiných, typicky neregulativních úkonů, přezkum veřejnoprávních smluv a přezkum opatření obecné povahy); Nástroje přezkumu ve vybraných zvláštních úpravách. - První vydání - ISBN: 978-80-261-0772-9 (brožováno)

30095

general editor J William Rowley, editors Doak Bishop and Gordon E Kaiser

The guide to energy arbitrations**Průvodce po energetických arbitrážích**

London : Law Business Research, ©2022, xiv, 297 stran :

Příručka o energetických arbitrážích je základním referenčním dokumentem, který přináší nejnovější a nejlepší přístupy k nesčetným problémům, s nimiž se lze setkat v dnešních sporech týkajících se energetiky. Čtvrté vydání je rozšířeno o nové kapitoly týkající se s daněmi souvisejících sporů v oblasti urovnávání sporů mezi investorem a státem (ISDS) a dodávek zkapalněného plynu (LNG) . Průvodce je rozdělen do čtyř částí: I. Spory mezi investory a státem v energetickém sektoru; II. Obchodní spory v energetickém sektoru; III. Smluvní podmínky; IV. Procesní otázky v energetických arbitrážích. - Fifth edition - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-1-83862-878-9 (vázáno)

30088

Svejkovský, Kabelková a kolektiv

Vzory zakládacích dokumentů, právních jednání ve vztahu k obchodním korporacím

V Praze : C.H. Beck, 2022, xx, 791 stran

Praktická příručka nabízí vzory smluv, listin a žalobních návrhů. Obsahuje více než 200 vzorů k novému korporátnímu právu, včetně úvodních komentářů, vzory ke všem částem zákona o obchodních korporacích a vzory společenských smluv ke všem typům obchodních korporací (akciová společnost, společnost s ručením omezeným, komanditní společnost, veřejná obchodní společnost, družstvo, sociální družstvo). - druhé a přepracované vydání - ISBN: 978-80-7400-879-5 (brožováno)

**Úplné znění zákonů
(ÚZ)**

29950/1504

Insolvence : redakční uzávěrka 1.10.2022

29950/1507

Silniční doprava. Pozemní komunikace. Veřejné služby v přepravě cestujících. Dráhy : redakční uzávěrka 3.10.2022

29950/1506

Sociální zabezpečení : redakční uzávěrka 10.10.2022

29950/1505

Spotřební daně. Líh. Energetické daně : redakční uzávěrka 3.10.2022

29950/1503

Životní prostředí : redakční uzávěrka 26.9.2022

Veřejné finance. Rozpočet

30107

Jan Mertl

Financování zdravotnických systémů v kontextu české zdravotní politiky

Praha : Wolters Kluwer, 2022, 263 stran : ilustrace, tabulky

Výdaje na zdravotnictví jsou významnou položkou veřejných rozpočtů. V publikaci jsou zmapována specifika zdravotní péče, principy a zákonitosti financování zdravotnických systémů na úrovni teorie a na základě empirických zkušeností zemí OECD. Následně jsou odvozeny závěry pro konfiguraci fiskálního prostoru a volitelných schémat českého zdravotnictví (optimální počet zdravotních pojišťoven, rozsah spoluúčasti pacientů, výše plateb za státní pojištění, efektivnost výdajů na

zdravotnictví, charakter solidarity, role státu ve zdravotnictví). Obsahem jednotlivých kapitol jsou: zdravotní péče ze socioekonomického hlediska, charakter poptávky po zdravotní péči, princip neziskovosti a důvody pro jeho využití ve zdravotnictví, zdroje financování zdravotnických systémů, typologie zdravotnických systémů, statistické ukazatele zdravotnických systémů zemí OECD, komparace čtyř zvolených zdravotnických systémů v USA, Nizozemsku, Německu a Velké Británii a vývoj pojetí zdravotní péče v českých podmínkách. - Vydání první - Slovníček anglických výrazů a termínů. - ISBN: 978-80-7676-505-4 (brožováno)

30096

International Monetary Fund

Fiscal monitor :fiscal policy from pandemic to war. April 2022**Fiskální monitor : fiskální politika od pandemie k válce. Duben 2022**

Washington : International Monetary Fund, 2022, xiii, 106 stran: tabulky, grafy, rámečky

Publikace vydávaná 2x ročně Mezinárodním měnovým fondem. Toto číslo monitoru se zabývá fungováním fiskální politiky v podmínkách prudkého nárůstu nejistoty způsobeného válkou na Ukrajině, rostoucí inflací a úrokovými sazbami, pomalejším hospodářským růstem a zvyšující se zranitelností dluhu. Vzhledem k tomu, že země usilují o podporu inkluzivního a ekologického zotavení z pandemie covid 19 a formulují reakce na bezprostřední dopady zvýšených cen energií, čelí společným výzvám, jak zajistit daňové příjmy, řešit nerovnosti a snížit emise skleníkových plynů. - ISBN: 978-1-51359-878-9 (brožováno)

30044

Petr Mrkývka, Jiří Blažek, Eva Tomášková, Johan Schweigl a kol.

Vybrané právní otázky fiskální odpovědnosti státu

Brno : Masarykova univerzita, 2020, 229 stran

Podstata fiskální odpovědnosti spočívá v tzv. odpovědnosti, kterou na sebe vzal stát a dle které musí stát disponovat dostatečnými finančními zdroji, aby mohl vykonávat veškeré své úlohy, jako bezpečnost a zajištění právní jistoty pro své obyvatele. Existuje celá řada pohledů, z nichž může být fiskální odpovědnost zkoumána. Autoři si zvolili klíčové oblasti, teoretické i praktické, které uchopili z právní i ekonomické perspektivy. Vedle obecných otázek se zabývali rozpočtovou odpovědností, fiskální odpovědností při správě daní a odpovědností za výběr a odvod cel, vlivy fiskálního federalizmu, vztahy k unijním financím, dopady mezinárodních členských závazků i významem národní a evropské statistiky ve vztahu k fiskální odpovědnosti. - 1. vydání - ISBN: 978-80-210-9771-1 (brožováno)

Ostatní

30104

Markéta Šichtařová a Martin Vavruša

Anatomie svobody aneb V životě máme na výběr

Praha : Next finance s.r.o., 2022, 179 stran

Texty z let 2017-2022, které byly psány jako samostatné blogy nebo články do časopisů a zpravodajských serverů. Autoři spojují ekonomický (Šichtařová) a lékařský (Vavruša) pohled na svět a popisují důvody současného ekonomického úpadku a současné nemocné společnosti. Domnívají se, že je to víra, že na bohatství, štěstí a zdraví mají lidé nárok bez vlastní zásluhy. A že jejich život může lépe řídit někdo jiný než oni sami. Oba autoři považují svobodu jedince za nejvyšší hodnotu. A právě tato hodnota začala v době pandemie covidu-19 ustupovat kolektivismu a posilující roli státu a jeho představitelů. Své texty na téma pandemie covidu, zdravotnictví, sociální sítě aj. aktualizovali o komentáře z perspektivy března 2022. - První vydání - ISBN: 978-80-908559-0-8 (brožováno)

21555XXV Pouze prezenčně

Historický ústav AV ČR, Academia

Biografický slovník českých zemí. [25. sešit], Hl-Hol

Praha : Academia : 2022, IX stran, strany 628-814

Biografický slovník poskytuje data o již nežijících osobnostech. Sešit s pořadovým číslem 25 obsahuje životopisy osobností, jejichž jméno začíná písmeny Hl-Hol. Každé heslo je opatřeno standardizovaným

záhlavím, životopisem dané osoby a je doplněno o příslušné bibliografické údaje. - Vydání první - ISBN: 80-7277-214-7 (soubor)

30093

Don Sparling, Simona Kalová, Chris Rance

English or Czenglish : avoiding czechisms in English

Anglicky nebo Czenglish : jak se vyhnout čechismům v angličtině

Brno : Masarykova univerzita, 2021, 319 stran

Příručka je určena studentům a učitelům angličtiny. Zabývá se chybami a mylnými představami o gramatice a lexiku, které se týkají češtiny a dalších, převážně slovanských mluvčích angličtiny. Kromě řešení typických chyb se řeší širší okruh problémů souvisejících se správným používáním angličtiny a anglickým stylem obecně. Záznamy v knize poskytují vysvětlení a názorné příklady správného současného použití z korpusů, literárních děl, historických textů, odborných článků, médií a populární kultury. - 1. vydání - ISBN: 978-80-210-9965-4 (brožováno)

30112

Jerry Z. Muller ; přeložil Jiří Zlatuška

Tyranie metrik

Praha : Academia, 2020, 188 stran

Metriky se začaly používat v sedmdesátých letech k efektivnímu řízení podniků, ale postupně pronikaly do všech oborů lidské činnosti. Nejrozumnější instituce propadly víře, že cesta k úspěchu spočívá v kvantifikaci výkonnosti, zveřejňování jejích výsledků a odměňování na základě čísel. Úsilí o hodnocení na bázi „vědecké“ přesnosti ale vede od měření výkonů k fascinaci měřením samotným. Výsledkem je tyranie metrik, jež ohrožuje kvalitu našich životů i chod nejdůležitějších institucí. Kniha na příkladech z různých oblastí (vzdělávání, zdravotnictví, policie, armáda, byznys a finance, státní správa i neziskový sektor) vysvětluje, proč touha kvantifikovat výkon zkresluje data a odvádí pozornost i energii od toho, o co by mělo jít z podstaty věci, na úkor toho, že to lze změřit. Metriky přitom mohou být užitečné, pokud doplňují, nikoli nahrazují zkušeností podložený profesionální úsudek. - Vydání první - Přeloženo z anglického originálu The tyranny of metrics. - ISBN: 978-80-200-3074-0 (brožováno)

19480XVII

Jiří Pernes

Velké dějiny zemí Koruny české. Svazek XVII., 1948-1956

V Praze : Paseka, 2022, 807 stran : fotografie

Sedmnáctý svazek se věnuje historii osmi let Československé republiky od února 1948 po 20. sjezd Komunistické strany Sovětského svazu v roce 1956. V této době komunisté upevnili svůj totalitní režim v zemi. Úsilí o totální ovládnutí společnosti vedlo ke zničení všech nástrojů demokratického života. - Vydání první - Obsahuje poznámky. - ISBN: 978-80-7637-214-6 (vázáno)

Odbor Vnější vztahy a komunikace Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfc.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfc.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfc.cz/oknihovne.php>